

Utkast till lagrådsremiss

Ändrad beskattning av inlösenaktier i vissa fall

Utkastets huvudsakliga innehåll

I utkastet föreslås att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i vissa fall ska behandlas som utdelning. Så är fallet i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier (inlösen) eller förvärvar egna aktier. Det gäller dock inte sådan tilldelning av inlösenaktier som görs i utbyte mot aktier i bolaget. Förslaget innebär att beskattningen av inlösenaktier flyttas från inlösentidpunkten till den dag då de kan disponeras av aktieägarna.

En inlösenaktie definieras som en sådan aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärvas av aktiebolaget för en viss ersättning. Av förenklingsskäl föreslås att den ersättning som ska betalas till aktieägarna när inlösenaktierna löses in eller förvärvas av bolaget ska tas upp som utdelning. Detta belopp utgör också inlösenaktiernas anskaffningsutgift. Ändringarna föreslås gälla i inkomstlagen kapital och näringsverksamhet.

Det föreslås även att kupongskatt ska tas ut på inlösenaktier som tilldelas aktieägare som är begränsat skattskyldiga.

Förslaget bedöms medföra en offentligfinansiell effekt på 0,54 miljarder kronor.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas första gången på tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna som görs efter den 31 december 2023.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	9
3	Ärendet och dess beredning	11
4	Inkomstbeskattning av inlösenaktier	11
4.1	Gällande rätt	11
4.1.1	Bolagsrättsliga regler om inlösen	11
4.1.2	Skatterättsliga regler	12
4.2	Tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska tas upp som utdelning i vissa fall	13
4.3	Definition av inlösenaktie	20
4.4	Anskaffningsutgiften	21
5	Inkomstbeskattning av inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter	22
5.1	Gällande rätt	22
5.2	Beskattning av inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter	23
6	Kupongskatt på värdet av inlösenaktier	25
6.1	Gällande rätt	25
6.2	Tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska utgöra underlag för kupongskatt	25
6.3	Beskattningstidpunkten för kupongskatt	28
6.4	Förhållandet mellan förslaget i utkastet och förslaget om en ny lag om källskatt på utdelning	29
7	Skyldighet att lämna kontrolluppgift	30
8	Ikraftträdandebestämmelser	31
9	Konsekvensanalys	32
9.1	Syfte och alternativa lösningar	32
9.2	Offentligfinansiell effekt	33
9.3	Uppskattning av antalet berörda företag och enskilda	38
9.4	Konsekvenser för enskilda	39
9.5	Konsekvenser för företagen	40
9.6	Konsekvenser för stiftelser	43
9.7	Konsekvenser för den ekonomiska jämställdheten och inkomstfördelningen	44
9.8	Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna	45
9.9	Förslagets förenlighet med EU-rätten	45
9.10	Förslagets konsekvenser i övrigt	46
10	Författningskommentar	46

10.1	Förslaget till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)	46
10.2	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	49
Bilaga 1	Sammanfattning av Skatteverkets promemoria Ändrad beskattning vid inlösen- och återköpsförfaranden	52
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	53
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	58

1 Beslut

[---] har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

- 1.1 lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),
- 1.2 lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

2 Lagtext

[---] har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Härigenom föreskrivs att 2 och 27 §§ kupongskattelagen (1970:624)¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss Föreslagen lydelse
Stämpelskatt vid förvärv av fast
egendom och tomträtter som görs
vid delning av aktiebolag genom
separation

2 §²

I denna lag förstås med

AIF-förvaltare: juridisk person som är AIF-förvaltare enligt 1 kap. 3 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

avstämningsbolag: aktiebolag som är avstämningsbolag enligt 1 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551),

egen aktie: aktie som innehas av bolaget självt,

fondbolag: aktiebolag som driver fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

förvaltningsbolag: ett utländskt företag som förvaltar en värdepappersfond i Sverige,

förvaringsinstitut: ett företag som är förvaringsinstitut enligt 1 kap. 1 § första stycket 15 lagen om värdepappersfonder eller 9 kap. 4, 5 eller 7 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

inlösenaktie: aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärvas av aktiebolaget för en viss ersättning,

utdelningstillfälle: för avstämningsbolag den i 4 kap. 39 § aktiebolagslagen avsedda dagen för avstämmning och för andra aktiebolag liksom i fråga om värdepappersfond eller specialfond den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning,

utdelningstillfälle: för avstämningsbolag den i 4 kap. 39 eller 46 § aktiebolagslagen avsedda dagen för avstämmning och för andra aktiebolag liksom i fråga om värdepappersfond eller specialfond den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning,

utdelningsberättigad: den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället,

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:996.

² Senaste lydelse 2016:52.

värdepapperscentral: detsamma som i 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

Med utdelning avses även

1. återbetalning till aktieägarna vid minskning av aktiekapitalet eller reservfonden enligt 20 kap. 1 § första stycket 3 eller 35 § 3 aktiebolagslagen,

2. utskiftning vid bolagets likvidation enligt 25 kap. 38 § aktiebolagslagen,

3. utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag,

4. utbetalning av fusionsvederlag till aktieägare enligt 23 kap. 26 § aktiebolagslagen till den del vederlaget utgörs av annat än aktier i det övertagande bolaget,

5. utbetalning av fusionsvederlag till andelsägare enligt 8 kap. 14 § lagen om värdepappersfonder eller 12 kap. 16 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder till den del vederlaget utgörs av annat än andelar i den övertagande fonden, *och*

6. utbetalning av delningsvederlag till aktieägare enligt 24 kap. 28 § aktiebolagslagen som avser

a) delning enligt 24 kap. 1 § andra stycket samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än aktier i de övertagande bolagen, eller

b) delning enligt 24 kap. 1 § tredje stycket 1 samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än ersättning som enligt 42 kap. 16 b § inkomstskattelagen (1999:1229) inte ska tas upp.

1. återbetalning till aktieägarna vid minskning av aktiekapitalet eller reservfonden enligt 20 kap. 1 § första stycket 3 eller 35 § 3 aktiebolagslagen *om inte annat anges i tredje stycket 1,*

3. utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag *om inte annat anges i tredje stycket 1,*

5. utbetalning av fusionsvederlag till andelsägare enligt 8 kap. 14 § lagen om värdepappersfonder eller 12 kap. 16 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder till den del vederlaget utgörs av annat än andelar i den övertagande fonden,

6. utbetalning av delningsvederlag till aktieägare enligt 24 kap. 28 § aktiebolagslagen som avser

a) delning enligt 24 kap. 1 § andra stycket samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än aktier i de övertagande bolagen, eller

b) delning enligt 24 kap. 1 § tredje stycket 1 samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än ersättning som enligt 42 kap. 16 b § inkomstskattelagen (1999:1229) inte ska tas upp, *och*

7. *tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier eller förvärvar egna aktier och tilldelningen inte är av sådant slag som anges i tredje stycket 2.*

Med utdelning avses dock inte
1. en återbetalning eller utbetalning enligt andra stycket 1 eller 3 som görs när inlösenaktier löses in eller förvärvas, om tilldelningen av de inlösenaktier som löses in eller förvärvas anses som utdelning enligt andra stycket 7, eller

2. en tilldelning av inlösenaktier enligt andra stycket 7 som görs i utbyte mot aktier i bolaget.

Kupongskatt på sådan utdelning som avses i andra stycket 7 ska tas ut på den ersättning som ska betalas till aktieägarna när inlösenaktierna löses in eller förvärvas av bolaget.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §³

Har i annat fall än som avses i 9 eller 16 § kupongskatt innehållits för någon som inte varit skattskyldig eller har kupongskatt innehållits med högre belopp än vad som ska betalas enligt avtal för undvikande av dubbelbeskattning, har den utdelningsberättigade rätt till återbetalning av vad som innehållits för mycket.

Rätt till återbetalning föreligger även

– om aktie förlorat sitt värde till följd av att bolaget upplösts genom likvidation inom två år efter det att sådan utbetalning som avses i 2 § andra stycket 2 blivit tillgänglig för lyftning,

– vid återbetalning till aktieägare enligt aktiebolagslagen (2005:551) i samband med minskning av aktiekapitalet som genomförts med indragning av aktier, och

– vid utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag.

– vid återbetalning till aktieägare enligt aktiebolagslagen (2005:551) i samband med minskning av aktiekapitalet som genomförts med indragning av aktier, *om återbetalningen anses som utdelning enligt 2 § andra stycket 1, och*

– vid utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag, *om utbetalningen anses som utdelning enligt 2 § andra stycket 3.*

Underlaget för kupongskatten ska i de fall som avses i andra stycket beräknas på ett belopp som svarar mot skillnaden mellan utbetalningen till aktieägaren och dennes anskaffningskostnad för aktierna. Har aktierna

³ Senaste lydelse 2011:1246.

förvärvats som fusionsvederlag eller delningsvederlag ska som anskaffningskostnad för aktierna anses den anskaffningskostnad som aktieägaren hade för aktierna i det överlåtande aktiebolaget. För marknadsnoterade aktier får anskaffningskostnaden i stället bestämmas till 20 procent av utbetalningen.

Ansökan om återbetalning ska göras skriftligen hos Skatteverket senast vid utgången av femte kalenderåret efter utdelningstillfället.

Tillsammans med ansökan ska det lämnas ett intyg eller annan utredning om att kupongskatt innehållits för sökanden liksom utredning som styrker att sökanden inte är skattskyldig.

Beslut rörande återbetalning får anstå intill dess fråga om skattskyldighet för utdelningen enligt inkomstskattelagen (1999:1229) slutligen prövats.

Föreligger de förutsättningar för återbetalning som anges i första stycket först sedan förvaltningsrätt, kammarrätt eller Högsta förvaltningsdomstolen meddelat beslut angående utdelningsbeloppet eller efter det att utdelningsberättigad efterbeskattats för detsamma, kan ansökan om återbetalning göras hos Skatteverket senast inom ett år efter det beslutet meddelades eller efterbeskattningen skedde.

Är den som har rätt till återbetalning av kupongskatt skyldig att betala skatt enligt denna lag eller skatteförfarandelagen (2011:1244), gäller 64 kap. samt 71 kap. 2 § första stycket och 3 § skatteförfarandelagen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
 2. Lagen tillämpas första gången på tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna som görs efter den 31 december 2023.

2.2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 24 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 42 kap. 17 a § och 48 kap. 10 §, och närmast före 48 kap. 10 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 kap.

5 §²

I inkomstslaget näringsverksamhet tillämpas bestämmelserna i inkomstslaget kapital om

– utnyttjande av företrädesrätt till teckning av vinstandelslån eller kapitalandelslån i 42 kap. 15 §,

– utdelning av andelar i dotterbolag i 42 kap. 16 §,

– utbetalningar vid minskning av aktiekapital, bunden överkursfond eller reservfond och liknande förfaranden i 42 kap. 17 §,

– *tilldelning av inlösenaktier i 42 kap. 17 a §,*

– utskiftning från ideella föreningar i 42 kap. 18 §,

– utskiftning och utbetalning från ekonomiska föreningar i 42 kap. 19–21 §§,

– emission i ekonomiska föreningar i 42 kap. 21 a §,

– utdelning från i utlandet delägarbeskattade juridiska personer och från utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster i 42 kap. 22 §,

– utdelning och utskiftning från dödsbon efter personer som var begränsat skattskyldiga vid dödsfallet i 42 kap. 23 §,

– skattetillgodohavanden i 42 kap. 24 §,

– spel i 42 kap. 25 §, och

– schablonintäkt i 42 kap. 43 §.

42 kap.

17 a §

Som utdelning behandlas tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag

– *minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier, eller*

– *förvärvar egna aktier.*

Första stycket gäller dock inte en sådan tilldelning av inlösenaktier som görs i utbyte mot aktier i bolaget.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2020:990.

Värdet av en inlösenaktie ska anses vara den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärvas av bolaget.

Med inlösenaktie avses en aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärvas av aktiebolaget för en viss ersättning.

48 kap.

Inlösenaktie som förvärvas genom tilldelning i vissa fall

10 §³

För en inlösenaktie som förvärvas genom en sådan tilldelning som behandlas som utdelning enligt 42 kap. 17 a § är anskaffningsutgiften det belopp som ska tas upp som utdelning.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
 2. Lagen tillämpas första gången på tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna som görs efter den 31 december 2023.

3 Ärendet och dess beredning

Skatteverket har kommit in med promemorian Ändrad beskattning av inlösen- och återköpsförfaranden som innehåller förslag på lagändringar i kupongskattelagen (1970:624) och inkomstskattelagen (1999:1229). Förslagen innebär att värdet av inlösenaktier och liknande tillgångar ska beskattas som utdelning vid tilldelningen. Syftet är att värna den svenska kupongskattebasen. En sammanfattning av promemorians förslag finns i *bilaga 1* och promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2022/00409).

I detta utkast till lagrådsremiss behandlas förslagen i promemorian.

4 Inkomstbeskattning av inlösenaktier

4.1 Gällande rätt

4.1.1 Bolagsrättsliga regler om inlösen

Aktiebolag kan föra över värden till aktieägarna på olika sätt. Tillåtna former för värdeöverföring till aktieägarna anges i 17 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551), förkortad ABL. Exempel på sådana är vinstutdelning, förvärv av egna aktier och minskning av aktiekapitalet, den bundna överkursfonden eller reservfonden för återbetalning till aktieägarna. I samtliga dessa fall måste bestämmelserna i aktiebolagslagen iakttas för att värdeöverföringen ska vara tillåten.

Minskning av aktiekapitalet kan genomföras med eller utan indragning av aktier, 20 kap. 2 § ABL. Återbetalning till aktieägarna genom att aktier dras in brukar benämnas inlösen, se 20 kap. 9 § ABL. Inlösen av aktier kan genomföras på flera olika sätt.

Ett vanligt sätt att genomföra ett inlösenförfarande är att aktiebolaget gör en aktiesplit (uppdelning av aktier med aktiebolagslagens terminologi, se 4 kap. 46 § ABL) med efterföljande obligatorisk inlösen. Varje aktie delas då upp i två eller flera aktier. Som exempel kan nämnas en 2:1 aktiesplit, som innebär att varje aktie delas upp i en ordinarie aktie och en inlösenaktie. Inlösenaktierna löses sedan in för ett visst belopp. Det belopp som betalas ut till aktieägarna kallas inlösenbelopp och är vanligen bestämt redan vid tidpunkten för spliten. Inlösen av inlösenaktierna sker normalt automatiskt, utan krav på något eget agerande från aktieägarna, vilket innebär att de aktieägare som inte vill delta i förfarandet måste avyttra sina inlösenaktier innan inlösendagen. Vid en split 2:1 påverkas inte den ursprungliga aktiestocken i bolaget, eftersom det endast är de inlösenaktier som tillförts genom spliten som löses in.

Ett annat sätt att genomföra inlösen av aktier är att aktiebolaget tilldelar aktieägarna inlösenrätter. Efter tilldelningen måste varje aktieägare anmäla att de vill använda sina inlösenrätter för att lösa in befintliga aktier eller sälja rätterna på marknaden innan inlösendagen. Till skillnad från aktiesplit med obligatorisk inlösen krävs det i detta fall ett aktivt agerande

från aktieägarnas sida för att delta i inlösenförfarandet. Om aktieägaren förhåller sig passiv förfaller inlösenrätterna utan ersättning. Inlösen av aktier som sker genom att en inlösenrätt utnyttjas påverkar aktiestocken, eftersom det är befintliga aktier som löses in. Tekniskt brukar inlösenrätterna och de aktier som är anmälda för inlösen ersättas av inlösenaktier när perioden för handel med inlösenrätter är över. I vissa fall sker även handel med dessa inlösenaktier. Efter en angiven tidsperiod bokas inlösenaktierna automatiskt bort från kontot och ersätts med den utlovade ersättningen.

4.1.2 Skatterättsliga regler

En obegränsat skattskyldig aktieägare som tilldelas inlösenaktier eller inlösenrätter beskattas först när dessa aktier eller rätter avyttras eller utnyttjas. Aktieägaren utnyttjar sina inlösenaktier eller inlösenrätter genom att de används för inlösen. Utbetalning från aktiebolaget vid utnyttjandet av inlösenaktier eller inlösenrätter och ersättning vid avyttring av sådana aktier och rätter beskattas inom kapitalvinstsystemet (RÅ 1997 ref. 43 I och II).

Vid inlösen av inlösenrätter är det befintliga aktier som löses in. Kapitalvinsten ska därmed beräknas som skillnaden mellan utbetalningen från aktiebolaget och anskaffningsutgiften på de befintliga aktier som löses in. Vid avyttring av inlösenrätten ska kapitalvinsten beräknas som skillnaden mellan ersättningen och anskaffningsutgiften för inlösenrätten. Anskaffningsutgiften för tilldelade inlösenrätter är noll, 48 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, vilket innebär att hela ersättningen för rätterna ska tas upp till beskattning om de avyttras. Om inlösenrätter har förvärvats ska utgiften för rätterna räknas in i anskaffningsutgiften för de underliggande aktierna när dessa avyttras genom att inlösenrätten utnyttjas, 44 kap. 19 § IL.

Vid inlösen av inlösenaktier är det inte befintliga aktier, utan inlösenaktier, som ska lösas in. Kapitalvinsten ska därmed beräknas som skillnaden mellan utbetalningen som erhålls från bolaget och anskaffningsutgiften för inlösenaktierna. För att få fram anskaffningsutgiften på inlösenaktierna ska anskaffningsutgiften för de ursprungliga aktierna fördelas mellan kvarvarande aktier och inlösenaktier med utgångspunkt i marknadsvärdena vid avskiljandet av inlösenaktierna, RÅ 1997 ref 43 I. Vid avyttring av inlösenaktien ska kapitalvinsten beräknas som skillnaden mellan ersättningen för inlösenaktien och den framräknade anskaffningsutgiften. Skatteverket utfärdar allmänna råd där den fördelade anskaffningsutgiften för inlösenaktier framgår.

När det gäller inlösen av kvalificerade andelar i ett fåmansföretag ska utbetalningen från bolaget vid inlösen i stället behandlas som utdelning, 57 kap. 2 § första stycket andra meningen IL.

4.2 Tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska tas upp som utdelning i vissa fall

Utkastets förslag: Som utdelning behandlas tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier, eller genom att aktiebolaget förvärvar egna aktier. Det gäller dock inte en sådan tilldelning av inlösenaktier som görs i utbyte mot aktier i bolaget. Värdet av en inlösenaktie ska anses vara den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärvas.

Förslagen gäller i inkomstslagen kapital och näringsverksamhet.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med utkastets. I promemorian föreslås att inlösenaktiens marknadsvärde vid tilldelningen ska tas upp som utdelning.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* menar att skälet till att inlösenaktier avyttras av begränsat skattskyldiga är för att undvika komplicerad hantering av återbetalning av kupongskatt och inte för att undvika svensk kupongskatt. *Näringslivets Regelnämnd NNR* vill att skälen för bolagen att välja inlösen eller utdelning utreds. *Näringslivets Skattedelegation (NSD)* vill att företeelsen och dess betydelse för företagen blir föremål för en mer allsidig belysning.

Bankföreningen anser att det i dag finns väl fungerande bestämmelser för beskattning vid inlösen av aktier och att de av Skatteverket föreslagna ändringarna verkar innebära ett mer komplicerat förfarande. För att förenkla förfarandet föreslår Bankföreningen att en tilldelad inlösenaktie kan tas upp till inlösenbeloppet vid tilldelningen, eftersom detta ligger mycket nära marknadsvärdet.

Skälen för utkastets förslag

Inkomstbeskattningen ska som utgångspunkt vara likformig och neutral, dvs. liknande inkomster inom ett och samma inkomstslag ska beskattas lika och skattereglerna ska inte styra de skattskyldigas ekonomiska val. I dag beskattas kontant utdelning som utdelning i inkomstslaget kapital. Inlösen av aktier betraktas bolagsrättsligt som värdeöverföring till aktieägarna, på samma sätt som kontant utdelning. Inlösen av aktier beskattas dock inom kapitalvinstsystemet i inkomstslaget kapital. Beskattningen av värdeöverföringar från aktiebolag till aktieägarna är således inte likformig.

För att illustrera vad som händer vid en aktiesplit med obligatorisk inlösen och hur den beskattas hos en obegränsat skattskyldig kan följande schematiska exempel användas.

Bolag A genomför en aktiesplit 2:1, dvs. för varje befintlig aktie får aktieägarna en ny aktie, och de nya aktierna registreras som inlösenaktier. En split utlöser ingen beskattning. Det som händer är bara att antalet aktier i bolaget blir fler och att kvotvärdet (aktiekapitalet delat på antalet aktier) minskar. Bolagsrättsligt finns det inget som heter inlösenaktier. De nya aktierna är ”vanliga” aktier bolagsrättsligt som får en särskild registrering i aktiekontosystemet. Registreringen sker bara för att värdepapperscentralen och andra finansiella aktörer ska kunna särskilja de aktier som

ska dras in på inlösendagen. Inlösenaktierna dras därefter in automatiskt för 3,35 kronor tre veckor efter spliten.

Om inlösenförfarandet följs av en fondemission (en fondemission kan t.ex. innebära att fritt eget kapital flyttas till bundet eget kapital) på samma belopp som betalas ut till aktieägarna kommer hela transaktionen för bolag A:s del att exakt motsvara en kontant utdelning om 3,35 kronor per aktie. Aktiestocken och aktiekapitalet är oförändrade och fritt eget kapital har minskat med det utbetalade beloppet. Det är dock inte nödvändigt med en fondemission för att genomföra en aktiesplit med obligatorisk inlösen. Det kan vara så att aktiebolaget har utrymme att minska det bundna egna kapitalet permanent.

Aktieägaren B äger 1 000 aktier i bolag A som är förvärvade för totalt 62 000 kronor. B får 1 000 inlösenaktier vid spliten som löses in för 3 350 kronor. Av Skatteverkets allmänna råd framgår att 5,4 procent av anskaffningsutgiften ska anses höra till inlösenaktierna i bolag A. För B:s del innebär det att 3 348 kronor ($62\,000 \cdot 0,054$) av den totala anskaffningsutgiften på 62 000 kronor ska föras över till inlösenaktierna. B ska på grund av inlösenförfarandet ta upp en kapitalvinst om 2 kronor ($3\,350 - 3\,348$). Om B inte skulle haft någon information om anskaffningsutgiften för de ursprungliga aktierna eller om de köptes för ett lågt pris kan i stället ett schablonbelopp på 20 procent av försäljningsintäkten användas som anskaffningsutgift. I detta fall skulle B:s kapitalvinst uppgått till 2 680 kronor ($3\,350 - 670$). Det bör noteras att överföringen av en del av anskaffningsutgiften till inlösenaktierna innebär att anskaffningsutgiften på de ursprungliga aktierna minskar i motsvarande mån. Avdraget vid kapitalvinstberäkningen vid en framtida avyttring av de ursprungliga aktierna blir därmed också mindre.

Om B i stället beslutar att sälja inlösenaktierna under handelsperioden blir skattekonsekvenserna snarlika. Anta att kursen på inlösenaktierna står i 3,33 kronor vid avyttringen. B får då en kapitalförlust på 18 kronor ($3\,330 - 3\,348$) som får dras av i sin helhet i inkomstslaget kapital. Ett underskott i inkomstslaget medför skattereduktion med 30 procent.

Som principiell utgångspunkt bör gälla att alla former av värdeöverföring från ett aktiebolag till aktieägarna ska beskattas på samma sätt. Det bedöms inte som ändamålsenligt att ändra reglerna så att all form av värdeöverföring beskattas inom kapitalvinstsystemet. Kontant utdelning erhålls utan att aktieägaren behöver avyttra en tillgång. Det går därför inte att beräkna en kapitalvinst på en utbetalning som lämnas som kontant utdelning. Den möjlighet som står till buds för att uppnå likformig beskattning är således att de värdeöverföringar som i dag beskattas inom ramen för kapitalvinstsystemet i stället beskattas som utdelning.

Vissa remissinstanser, bl.a. *Bankföreningen*, *NNR* och *NSD*, har påtalat att Skatteverket i promemorian inte har beaktat att det kan finnas andra skäl till att bolagen använder sig av inlösenförfaranden, skäl som inte har med beskattningen att göra.

Från bolagens sida kan det finnas andra anledningar än skattemässiga för att genomföra inlösenförfaranden. Det finns exempel på när inlösen används som ett komplement till ordinarie utdelning för att dela ut överskottslikviditet till aktieägarna. Skatteverket har också i promemorian anfört att inlösen och återköp kan vara lämpliga förfaranden för att hantera temporära ökningarna i kassaflödet (s. 19). I sådana fall kan det huvudsakliga

skälet för inlösenförfarandet vara att bolaget inte vill avvika från den normala utdelningspolicyen genom en extrautdelning. Skatteskal nämns dock ofta – av såväl bolagen själva som av banker och finansiella institut – som en anledning till att välja inlösen före kontant utdelning.

Det kan även konstateras att det finns flera noterade bolag som regelbundet genomför aktiesplit med obligatorisk inlösen där de utbetalade beloppen är av ungefär samma storlek år efter år. I dessa fall hänvisas till bolagets utdelningspolicy för att motivera inlösenbeloppet och själva inlösenförfarandet beskrivs som ett effektivt sätt att föra över kapital till aktieägarna som kan vara förmånligt ur skattehänseende för vissa aktieägare. På vilket sätt inlösen skulle vara mer effektivt än kontant utdelning kommenteras dock inte varför slutsatsen måste bli att förfarandet i dessa fall används som ett substitut för kontant årlig utdelning och huvudsakligen av skatteskal.

Principen om likformig beskattning innebär som tidigare nämnts att samma eller likartade förfaranden bör beskattas på samma sätt. En aktiesplit med en efterföljande obligatorisk inlösen av samtliga nybildade aktier får motsvarande konsekvenser för bolaget som en kontant utdelning. Det gäller särskilt när minskningen av aktiekapitalet följs av en lika stor fondemission. En sådan transaktion har sammantaget ingen påverkan på bolagets aktiestock och det egna kapitalet förändras på samma sätt som vid en kontant utdelning. Aktieägarna berikas utan att behöva avstå några aktier till bolaget. Samtliga aktieägare får inlösenaktier i förhållande till sitt aktieinnehav som sedan löses in automatiskt för ett visst belopp. Inlösenaktien ger rätt till en kontant utbetalning vid ett senare tillfälle och kan således likställas med en utdelningskupong (som bärare av en definitiv rätt till ett visst belopp). För de aktieägare som inte gör något med de erhållna inlösenaktierna blir förfarandet därmed mycket likt en kontant utdelning.

Med hänsyn till principen om likformig beskattning bör en aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen beskattas som utdelning. Skälen för varför bolagen väljer den ena eller andra metoden bör inte påverka beskattningen. Det gäller också skälen som kan tänkas ligga bakom en begränsat skattskyldigs beslut om att avyttra tilldelade inlösenaktier före inlösendagen. Även andra motsvarande förfaranden, som inte betecknas som en aktiesplit med obligatorisk inlösen men som ger samma resultat, bör som utgångspunkt beskattas som utdelning.

Ett villkor för att utdelningsbeskattning ska aktualiseras bör vara att inlösenaktierna tilldelas aktieägarna. Det ska alltså vara fråga om att aktieägarna får inlösenaktier på grund av sitt befintliga aktieinnehav. Skälen för tilldelningen eller hur den benämns har ingen betydelse för beskattningen. Den kan t.ex. ske genom aktiesplit eller fondemission. Inlösenaktier som förvärvas på marknaden eller direkt från någon annan än bolaget leder dock inte till utdelningsbeskattning av förvärvaren eftersom denne då inte tilldelats inlösenaktierna.

För att inlösenaktierna ska utdelningsbeskattas ska de också tilldelas aktieägarna i samband med att aktiebolaget minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier. Därmed avses att inlösenaktierna ska användas i ett sådant inlösenförfarande som anges i 20 kap. 9 § ABL.

Ett aktiebolag kan under vissa förutsättningar förvärva egna aktier, se 19 kap. ABL. Möjligheterna är kraftigt kringskurna i många fall, men för publika aktiebolag som är noterade gäller mer generösa regler. Att förvärva egna aktier är också ett sätt för aktiebolag att överföra medel till aktieägarna. I noterade aktiebolag får egna aktier förvärfas genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag, 19 kap. 14 § första stycket 3 ABL. Det är således möjligt att genom en aktiesplit med obligatoriskt återköp uppnå samma effekt som genom en split med obligatorisk inlösen. Utdelningsbeskattning bör därför bli aktuell även vid förfaranden som utgör förvärv av egna aktier enligt aktiebolagslagen. Det går därmed inte att kringgå de föreslagna reglerna bara genom att i stället kalla inlösenförfarandet för ett återköp av egna aktier.

Reglerna föreslås nu ändras så att värdet av erhållna inlösenaktier ska tas upp som utdelning. Det finns två rimliga alternativ när det gäller vilket värde som ska tas upp som utdelning: antingen marknadsvärdet när aktieägaren får inlösenaktien eller inlösenbeloppet, dvs. den ersättning i form av kontanter eller andra tillgångar som betalas ut när aktien löses in. Om inlösenaktien i stället för att lösas in förvärfas av bolaget är ett alternativ till marknadsvärdet vid tilldelningen den ersättning som bolaget ska betala vid förvärvet. Marknadsvärdet vid tilldelningen och ersättningen som ska betalas ut när aktien löses in eller förvärfas ligger normalt ganska nära varandra eftersom handelsperioden normalt är kort och ersättningen som ska betalas ut redan är bestämt vid tilldelningen.

Eftersom kontantprincipen gäller i inkomstslaget kapital är det marknadsvärdet på utdelade tillgångar som brukar användas som skatteunderlag. En nackdel med att använda marknadsvärdet vid tilldelning av noterade inlösenaktier är dock att det kan ta ett par dagar innan handeln startar. Det kommer därför ofta att vara svårt att fastställa ett exakt marknadsvärde för den dag då aktieägaren får inlösenaktien. I onoterade bolag kan marknadsvärdet vara extra svårt att bestämma. *Bankföreningen* har föreslagit att förfarandet kan förenklas genom att en inlösenaktie tas upp till inlösenbeloppet, eftersom detta ligger mycket nära marknadsvärdet. Utkastet håller med Bankföreningen om att en sådan förenkling är rimlig. Inlösenbeloppet är bestämt när aktieägaren får inlösenaktien och genom att använda det värdet blir det enkelt att bestämma storleken på den skattepliktiga utdelningen vid den tidpunkten. Värdet av en inlösenaktie föreslås således uppgå till den ersättning som ska betalas ut när aktien löses in eller förvärfas av bolaget.

Om inlösenaktierna ska lösas in mot annat än kontanter, t.ex. mot aktier i dotterbolag eller andra bolag, kan det vara svårare att bestämma inlösenbeloppet när inlösenaktierna tilldelas aktieägarna. Den värdering av de utskiftade tillgångarna som ska finnas i förslaget om minskning av aktiekapitalet (se 20 kap. 6–14 §§ ABL) bör kunna användas som vägledning i dessa fall.

Vinst vid inlösen av kvalificerade andelar behandlas redan i dag som utdelning vid beskattningen, 57 kap. 2 § första stycket andra meningen IL. Detsamma gäller vid överlåtelse till ett aktiebolag av dess egna aktier. Om inlösenaktier tilldelas aktieägaren vid ett inlösen- eller återköpsförfarande av kvalificerade andelar innebär förslaget således att beskattningen tidigareläggs, från tidpunkten för inlösen eller återköp till den dag då

aktieägaren får de kvalificerade inlösenaktierna samt att hela den utbetalade ersättningen kommer att utdelningsbeskattas. Om inlösenaktier inte tilldelas aktieägaren gäller inte förslaget i detta utkast utan beskattningen bestäms enligt bestämmelsen i 57 kap. 2 § första stycket.

För inlösenaktier som förvaras på investeringssparkonto blir det ingen förändring jämfört med i dag. Utdelningen ska inte tas upp och beräkningen av kapitalunderlaget utgår från marknadsvärdet på tillgångarna på kontot.

Inlösenaktier bör behandlas på samma sätt i inkomstslaget näringsverksamhet som i kapital. Värdet av erhållna inlösenaktier ska därför även tas upp som utdelning av företag som är aktieägare.

Beskattningstidpunkten enligt inkomstskattelagen

Huvudregeln för beskattningstidpunkten i inkomstslaget kapital finns i 41 kap. 8 § IL. Inkomster ska tas upp som intäkt det beskattningsår då de kan disponeras. Bestämmelsen innebär att det är kontantprincipen som gäller i inkomstslaget. För utdelningar finns det kompletterande regler om beskattningstidpunkten i 42 kap. 12 § IL där det framgår att utdelning ska tas upp av den som har rätt till utdelningen när den kan disponeras.

I avstämningsbolag är det den som på avstämningsdagen är införd i aktieboken och antecknad i ett avstämningsregister som är behörig att ta emot vinstutdelning, 4 kap. 39 § ABL. Beslutad utdelning ska betalas ut genast efter avstämningsdagen, 18 kap. 13 § andra stycket ABL. Skattskyldigheten inträder när aktieägaren kan disponera utdelningen, dvs. när den betalas ut. Av praktiska skäl kan utbetalning inte ske på avstämningsdagen utan först någon eller några dagar senare. Skatteverket anser att i inkomstslaget kapital ska utdelning i ett avstämningsbolag tas upp till beskattning det beskattningsår då utdelningen faktiskt mottagits av den som är behörig att erhålla utdelningen, se Skatteverkets ställningstagande Beskattningstidpunkten för utdelning på aktier i ett avstämningsbolag av den 25 februari 2016 (dnr 131 90015–16/111).

I kupongbolag, dvs. aktiebolag som inte är avstämningsbolag, anser Skatteverket att utdelning är disponibel för aktieägarna redan på bolagsstämmodagen, se Skatteverkets ställningstagande Återtagande av utdelning av den 30 mars 2016 (dnr 131 145541–16/111). Skälet för det är att när bolagsstämman väl har beslutat om utdelning är den fordran som uppkommer aktieägarens egendom. Bolaget kan inte längre förfoga över utdelningen eller kräva att aktieägarna ska avstå från sin fordran eller betala tillbaka utdelningen till bolaget. Om bolagsstämman beslutat om en viss utdelningsdag är dock utdelningen i stället disponibel den dagen.

Vid utdelning av annat än kontanter, t.ex. aktier, gäller också att utdelningen anses disponibel när aktieägaren faktiskt kan disponera tillgången. Om det utdelade bolaget är ett avstämningsbolag anses utdelningen vara disponibel den dag de utdelade aktierna registrerats på utdelningsmottagarens depå eller konto. På samma sätt som avseende kontant utdelning sker detta normalt någon eller några dagar efter avstämningsdagen.

Det föreslås nu att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i vissa fall ska tas upp som utdelning. Vid tilldelning från avstämningsbolag ska tilldelningen tas upp som utdelning när inlösenaktierna mottagits av aktieägarna, dvs. när de registrerats på aktieägarnas depå eller konto. Vid

tilldelning från kupongbolag bör det ovan nämnda ställningstagandet från Skatteverket även kunna tillämpas på sakutdelning, dvs. utdelning av annat än pengar. Tilldelning av inlösenaktier blir med utkastets förslag ett slags sakutdelning och inlösenaktierna ska således tas upp som utdelning när bolagsstämman har beslutat om aktiesplit med obligatorisk inlösen eller annan tilldelning av inlösenaktier. Om bolagsstämman också beslutar om en särskild dag då inlösenaktierna ska tilldelas aktieägarna ska utdelningen i stället tas upp den dagen.

Tillämpningen innebär en tidigareläggning av beskattningen i förhållande till dagens regler eftersom inlösenaktier i dag beskattas inom ramen för kapitalvinstsystemet. I förhållande till kontant utdelning blir det dock ingen skillnad.

I inkomstslaget näringsverksamhet är det bokföringsmässiga grunder som gäller och inkomster ska tas upp som intäkt det beskattningsår som de hänför sig till enligt god redovisningssed, 14 kap. 2 § IL. Räkenskaperna ska läggas till grund för beräkningen av resultatet när det gäller beskattningstidpunkten, 14 kap. 4 § första stycket IL. Om en intäkt ska hänföras till ett annat år än vad som följer av redovisningen ska resultatet justeras, 14 kap. 5 § IL.

De föreslagna bestämmelserna om utdelningsbeskattning vid tilldelning av inlösenaktier i vissa fall ska tillämpas även i inkomstslaget näringsverksamhet. Ett företag som är aktieägare ska således ta upp den ersättning som ska betalas ut som utdelning redan när företaget erhåller inlösenaktierna. Det finns visst stöd för att inlösenbeloppet bör redovisas som intäkt redan när företaget får inlösenaktien, se t.ex. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag (K2) p. 8.2 och 6.6. Det finns dock utrymme för tolkning av redovisningsreglerna och bedömningen kan sannolikt utfalla annorlunda beroende på förutsättningarna för det tillämpande företaget. Om värdet av en mottagen inlösenaktie inte har tagits upp som intäkt i räkenskaperna ska intäkterna justeras enligt vad som sägs ovan.

Tilldelning av inlösenaktier i utbyte mot aktier i bolaget

I vissa fall kan inlösenaktier tilldelas aktieägarna under ett inlösenförfarande i utbyte mot tidigare erhållna eller förvärvade inlösenrätter och befintliga aktier i bolaget. I Skatteverkets promemoria föreslås att utdelningsbeskattning ska ske i det inledande skedet, dvs. när inlösenrätter tilldelas aktieägarna, men inte i det senare skedet när inlösenrätterna byts ut mot inlösenaktier. I detta utkast till lagrådsremiss lämnas inget sådant förslag vad gäller inlösenrätter (se avsnitt 5.2). När det gäller frågan om utdelningsbeskattning av inlösenaktier som tilldelas aktieägarna i utbyte mot inlösenrätter och befintliga aktier görs följande överväganden.

I det följande ges ett exempel på hur inlösen med inlösenrätter och inlösenaktier beskattas i dag och hur det skulle bli om utbytet av inlösenrätter och befintliga aktier mot inlösenaktier omfattades av förslaget att tilldelning av inlösenaktier ska anses vara utdelning.

Anta att ett erbjudande om att lösa in aktier innebär att aktieägarna får en inlösenrätt för varje aktie de äger i bolaget. Det krävs 16 inlösenrätter för att lösa in en aktie och som ersättning vid inlösen betalas 180 kronor per inlöst aktie. En aktieägare som äger 1 000 aktier i bolaget får lika

många inlösenrätter. Aktieägaren väljer att utnyttja inlösenrätterna och lösa in 62 aktier ($1\ 000 / 16$) för totalt 11 160 kronor ($180 \cdot 62$). Resterande åtta inlösenrätter avyttrar aktieägaren på marknaden.

I dag beskattas transaktionerna enligt följande. Hela aktieposten på 1 000 aktier har förvärvats för totalt 125 000 kronor vilket får till följd att det genomsnittliga omkostnadsbeloppet är 125 kronor per aktie. De 62 aktier som löses in av bolaget ska redovisas som en vanlig aktieförsäljning i deklarationen. Aktieägaren tar upp en försäljningsintäkt på totalt 11 160 kronor och gör avdrag för ett omkostnadsbelopp med 7 750 kronor ($62 \cdot 125$) vilket medför att kapitalvinsten blir 3 410 kronor. Inlösenrätterna anses vara anskaffade för noll kronor eftersom de grundas på ett aktieinnehav (48 kap. 13 § IL). Den ersättning som aktieägaren får vid försäljningen av de åtta inlösenrätterna redovisas i sin helhet som en kapitalvinst.

Om inlösenrätterna och de befintliga 62 aktierna i stället ersätts med 62 inlösenaktier blir beskattningen i princip densamma. Att inlösenrätter och befintliga aktier byts ut mot inlösenaktier föranleder inte någon beskattning (RÅ 1997 ref. 43 II). Kapitalvinstbeskattning sker således först när inlösenaktierna löses in eller avyttras. Vid inlösen blir beräkningen exakt som ovan, dvs. en kapitalvinst på 3 410 kronor. Om inlösenaktierna avyttras innan inlösentillfället kommer kapitalvinsten att bero på priset på inlösenaktierna vid tidpunkten för avyttringen.

Om tilldelning av inlösenaktier i utbyte mot inlösenrätter och befintliga aktier också skulle utdelningsbeskattas skulle de erhållna inlösenaktierna tas upp som utdelning och värdet anses uppgå till den ersättning som betalas ut vid inlösentidpunkten. Med de omständigheter som anges i exemplet ovan blir det utdelningsbeskattning av inlösenaktierna när de tilldelas aktieägaren med 11 160 kronor. Anskaffningsutgiften för inlösenaktierna uppgår till det utdelningsbeskattade beloppet, 11 160 kronor. När inlösenaktierna löses in blir det ingen beskattning eftersom kapitalvinsten är noll ($11\ 160 - 11\ 160$). Till skillnad mot förfarandet när aktieägaren erhåller inlösenaktier genom split (då aktieägaren får inlösenaktier utan att avhända sig något) har denne i detta fall bytt inlösenrätter och befintliga aktier i aktiebolaget mot inlösenaktier. Anskaffningsutgiften för de befintliga aktierna, 7 750 kronor, får aktieägaren inte utnyttja vilket inte blir korrekt.

Problemet kan hanteras på olika sätt. Antingen kan anskaffningsutgiften på de befintliga aktierna läggas till anskaffningsutgiften för inlösenaktierna, vilket leder till en kapitalförlust vid inlösentillfället. Det andra alternativet är att inlösenaktier som erhålls i utbyte mot befintliga aktier inte omfattas av förslaget om utdelningsbeskattning vid tilldelning av inlösenaktier. Med hänsyn till att ett inlösenförfarande där inlösenaktier ges till aktieägarna i utbyte mot befintliga aktier inte kan likställas med en kontant utdelning är bedömningen att dessa förfaranden inte bör omfattas av förslaget om utdelningsbeskattning. Det föreslås därför att utdelningsbeskattning inte ska ske vid tilldelning av inlösenaktier i utbyte mot aktier i samma aktiebolag.

Lagförslag

Förslaget medför införande av första–tredje styckena i den nya 42 kap. 17 a § IL och ändring av 24 kap. 5 § IL.

4.3 Definition av inlösenaktie

Utkastets förslag: Med inlösenaktie avses en aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärfvas av aktiebolaget för en viss ersättning.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med utkastets. I promemorian lämnas dock bara förslag om vad som inte ska anses som en inlösenaktie.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* anser att förslaget bör innehålla en positiv definition av inlösenaktie. *Euroclear Sweden AB* anser att den definition av inlösenaktie som föreslås i promemorian är alltför knapphändig. Euroclear efterfrågar även ett klargörande av om det har någon betydelse hur de aktier som ska inlösas benämns i Euroclears tekniska system.

Skälen för utkastets förslag: I promemorian föreslås inte någon definition av uttrycket inlösenaktie. Det föreslås dock en begränsning av tillämpningsområdet genom att det anges att med inlösenaktie avses inte en sådan aktie som erhållits i utbyte mot inlösenrätt under ett inlösenförfarande.

Utkastet delar remissinstansernas synpunkter att de förfaranden som ska omfattas av den ändrade beskattningen måste definieras tydligt. Det får inte finnas någon tveksamhet i om ett visst förfarande ska föranleda utdelningsbeskattning eller inte. För att uppnå det krävs en skattemässig definition av inlösenaktie som innebär att de förfaranden som bör utdelningsbeskattas, t.ex. aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen (se avsnitt 4.2), omfattas av regleringen. Det är viktigt att definitionen inte blir så snävt utformad att den enkelt kan kringgås.

Därför föreslås att den skatterättsliga innebörden av inlösenaktie ska vara en aktie som utan valmöjlighet för aktieägarna löses in eller förvärfvas av aktiebolaget för en viss ersättning. Det är således tre kriterier som ska vara uppfyllda för att det ska vara fråga om en inlösenaktie.

1. Det ska vara en aktie. Den tilldelade inlösenaktien ska vara en aktie enligt 4 kap. ABL och inte någon annan form av finansiellt instrument. Som anges i avsnitt 4.2 har det ingen betydelse om aktien tilldelas aktieägarna genom en aktiesplit, emission eller på annat sätt.

2. Den ska lösas in eller förvärfvas automatiskt. En inlösenaktie ska lösas in eller förvärfvas av bolaget automatiskt, utan att aktieägaren har någon valmöjlighet. En aktie som bara löses in om aktieägaren anmäler att han eller hon vill delta i inlösenförfarandet är inte en inlösenaktie och ska därför inte utdelningsbeskattas. Det förhållande att inlösenaktien kan avyttras på marknaden innan inlösen sker anses inte som en valmöjlighet i detta avseende. Eftersom det genom en aktiesplit som följs av ett obligatoriskt förvärf av aktierna är möjligt att uppnå samma resultat som

vid en aktiesplit med obligatorisk inlösen ska även aktier som förvärfvas automatiskt anses som inlösenaktier, se avsnitt 4.2.

3. Ersättningen ska vara bestämd. När inlösenaktien tilldelas aktieägaren ska det klart framgå vilken ersättning som kommer att betalas ut till aktieägaren vid inlösentillfället. Om ersättning ska lämnas kontant ska ett inlösenbelopp vara angivet. Om ersättning ska lämnas i annat än kontanter, t.ex. i form av aktier, ska det klart anges vilket slags tillgångar som avses och i vilken mängd. I sistnämnda fall kan det vara så att värdet av ersättningen vid inlösentillfället måste uppskattas. Det hindrar dock inte att ersättningen anses som bestämd vid tilldelningen av inlösenaktien. Den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärfvas av bolaget motsvarar också det belopp som ska tas upp som utdelning och därmed också inlösenaktiens anskaffningsvärde, se avsnitt 4.2 och 4.4.

Lagförslag

Förslaget medför införande av fjärde stycket i den nya 42 kap. 17 a § IL.

4.4 Anskaffningsutgiften

Utkastets förslag: För sådana inlösenaktier som tilldelas aktieägarna och ska behandlas som utdelning är anskaffningsutgiften det belopp som tas upp som utdelning.

Promemorians förslag överensstämmer med utkastets.

Remissinstanserna: Inga remissinstanser har haft synpunkter på beräkningen av anskaffningsutgiften.

Skälen för utkastets förslag: Enligt förslaget i avsnitt 4.2 ska tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier eller genom att aktiebolaget förvärfvar egna aktier, behandlas som utdelning. Värdet ska anses uppgå till den ersättning som ska betalas ut när inlösenaktien löses in eller förvärfvas. Även om utdelningsbeskattning ska ske när aktieägaren får en inlösenaktie, är inlösenaktien fortfarande en sådan delägar rätt som ska kapitalvinstbeskattas när den avyttras enligt 48 kap. IL. En sådan beskattningsutlösande avyttring inträffar när inlösenaktien löses in eller förvärfvas av bolaget eller avyttras på marknaden.

För att dubbelbeskattning inte ska uppkomma bör det utdelningsbeskattade beloppet få dras av vid kapitalvinstberäkningen. Inlösenaktiens anskaffningsutgift ska därför uppgå till det belopp som tas upp som utdelning. Med hänsyn till att det är inlösenbeloppet som ska tas upp som utdelning bör detta innebära att kapitalvinsten, när inlösenaktien löses in eller förvärfvas av bolaget, blir noll. Den sammanlagda skattemässiga effekten av inlösenförfarandet blir då bara att inlösenbeloppet i sin helhet tas upp som utdelning.

Om inlösenaktien avyttras på marknaden innan inlösendatum kan dock effekten bli annorlunda. Om marknaden av någon anledning skulle prissätta inlösenaktien på ett sätt som inte stämmer överens med inlösenbeloppet kommer det att uppkomma en kapitalvinst eller en kapitalförlust.

Inlösenaktier anses inte vara av samma slag och sort som aktier i samma aktiebolag som inte ska lösas in, se RÅ 1997 ref. 43 och RÅ 2001 not. 172. Genom att det nu föreslås en särskild regel för beräkningen av anskaffningsutgiften för inlösenaktier tillämpas inte längre genomsnittsmetoden för sådana aktier. Skatteverket behöver därmed inte längre utfärda allmänna råd för att ange hur stor del av anskaffningsutgiften på de ursprungliga aktierna som ska anses belöpa på de inlösta aktierna.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av den nya 48 kap. 10 § IL.

5 Inkomstbeskattning av inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter

5.1 Gällande rätt

Ett inlösenförfarande kan också genomföras genom att aktieägarna tilldelas inlösenrätter i förhållande till sitt aktieinnehav. Inlösenrätter ger aktieägaren en möjlighet att delta i inlösenförfarandet, men till skillnad från inlösenaktier sker detta inte automatiskt. Aktieägaren måste normalt anmäla sitt intresse att delta. För de aktieägare som har anmält intresse sker inlösen av befintliga aktier vid ett visst datum i förhållande till de villkor som angetts för inlösenförfarandet och det antal inlösenrätter som aktieägaren innehar.

Vid ett förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande riktat till samtliga aktieägare eller till samtliga innehavare av ett visst aktieslag (även benämnt återköp) får aktieägarna normalt s.k. säljrätter i förhållande till sitt aktieinnehav. Rätterna kan även kallas för återköpsrätt eller specialrätt, men i det följande används uttrycket säljrätt. Det krävs ett visst antal säljrätter för att få en aktie återköpt och precis som vid inlösen med inlösenrätter krävs normalt att aktieägaren anmäler att denne vill använda sina säljrätter för att sälja aktier till bolaget. För de aktieägare som inte vill delta i återköpet är det möjligt att avyttra säljrätterna. Om aktieägaren varken avyttrar rätterna eller anmäler deltagande förfaller rätterna utan effekt.

Inlösenförfaranden och förvärv av egna aktier med inlösenrätter och säljrätter har systematiska likheter och behandlas därför på samma sätt vid beskattningen, dvs. inom kapitalvinstsystemet. Inlösenrätter och säljrätter är egentligen säljoptioner (ett värdepapper där utfärdaren åtagit sig att vid en bestämd framtida tidpunkt till ett bestämt pris köpa något från innehavaren) och behandlas på motsvarande sätt vid beskattningen. Ingen beskattning sker när aktieägarna får rätterna utan först när de utnyttjar eller avyttrar sina rätter.

Aktieägaren utnyttjar rätterna när de används för inlösen eller återköp. Kapitalvinsten beräknas som skillnaden mellan den utbetalning som erhålls från bolaget och anskaffningsutgiften på de aktier som löses in eller förvärvas av bolaget. Vid beräkningen får anskaffningsutgiften ökas med

det belopp som aktieägaren har betalat för inlösenrätterna eller säljrätterna, 44 kap. 19 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Eftersom anskaffningsutgiften för erhållna inköpsrätter och säljrätter är noll, 48 kap. 13 § IL, gäller det bara förvärvade rätter. Det förhållande att anskaffningsutgiften är noll innebär också att hela ersättningen för rätterna ska tas upp till beskattning som kapitalvinst om de avyttras.

Om ett aktiebolag vill föra över andra tillgångar än kontanta medel till aktieägarna kan bolaget dela ut inköpsrätter. En inköpsrätt ger innehavaren rätt att till ett visst pris vid ett visst tillfälle köpa exempelvis aktier i ett dotterbolag från bolaget.

Beskattningen av inköpsrätter regleras inte särskilt i inkomstskattelagen utan hur dessa tillgångar ska beskattas har utvecklats i praxis. Om en aktieägare får inköpsrätter från ett bolag, antingen gratis eller genom att köpa dem till ett pris som understiger marknadsvärdet, innebär det att utdelning anses ha skett (jfr RÅ 1989 ref. 101, RÅ 85 Aa 192, RÅ 1978 1:67 och RÅ 1968 ref. 4). När inköpsrätterna ges till aktieägarna sker ingen beskattning. Utdelningen beskattas först när rätten utnyttjas eller avyttras. Inköpsrätter utnyttjas när aktieägaren använder rätterna för att förvärva exempelvis aktier i ett dotterbolag. Eftersom en inköpsrätt likställs med en option, så omfattas en inköpsrätt av 44 kap. 10 § IL. Där framgår att ett utnyttjande av en option inte ska anses som en avyttring, vilket innebär att någon kapitalvinstbeskattning inte ska ske när inköpsrätten utnyttjas.

Utdelningen som ska tas upp vid utnyttjandet av inköpsrätten ska beräknas till inköpsrättens noterade värde vid tidpunkten för utnyttjandet. Värdet är i regel skillnaden mellan marknadsvärdet på de förvärvade aktierna och det pris som innehavaren av inköpsrätten får betala. Det beskattade värdet ska öka omkostnadsbeloppet för de förvärvade aktierna, 44 kap. 20 § IL.

Om inköpsrätten i stället avyttras under innehavstiden ska intäkten tas upp som utdelning.

5.2 Beskattning av inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter

Utkastets bedömning: Beskattningen av inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter bör inte ändras.
--

Promemorians förslag överensstämmer inte med utkastets bedömning. I promemorian föreslås att värdet av inlösenrätter och säljrätter ska tas upp som utdelning vid tidpunkten för tilldelningen. Avseende inköpsrätter föreslås att beskattningstidpunkten flyttas från utnyttjandet eller avyttringen till tilldelningen.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* anser att tilldelning av inlösenrätter och säljrätter inte bör beskattas som utdelning. Dessa rätter motsvarar en option och leder därför inte alltid till en värdeöverföring vilket i sin tur innebär att värderingen av rätterna vid tilldelningen blir mycket svår. Förslaget leder enligt föreningens mening till oacceptabla konsekvenser för den som inte utnyttjar en tilldelad rätt. *Näringslivets Skattedelegation (NSD)* ifrågasätter varför utdelningsbeskattning ska ske

vid tilldelningen, trots att en tilldelad inlösenrätt inte kan sägas representera ett slutligt värde. NSD menar att detta kan få EU-rättsliga implikationer. *Sveriges advokatsamfund* anser att det står i strid med grundläggande beskattningsprinciper att utdelningsbeskatta även den som låter sina rätter förfalla.

Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA), *Näringslivets Regelrådet NNR* och NSD har påtalat skillnaden i behandling enligt förslagen i promemorian jämfört med återköp över börsen. Beskattningen av återköp blir olika beroende på vilken modell som väljs, genom tilldelning av säljrätter eller genom köp över börsen. Det är märkligt eftersom det är samma transaktion såväl från bolagets som från aktieägarens sida.

Skälen för utkastets bedömning: Promemorians förslag innebär att även värdet av inlösenrätter, säljrätter, inköpsrätter och andra liknande tillgångar som erhålls på grund av ett aktieinnehav ska tas upp som utdelning vid tilldelningen. Flera remissinstanser har haft synpunkter på detta förslag och anser att tilldelning av sådana rätter inte bör beskattas som utdelning.

En kontant utdelning tillfaller den som är aktieägare på avstämningsdagen utan att denne måste vidta några åtgärder för att få utdelningen. Detsamma gäller obligatorisk inlösen av aktier på en viss dag som också sker utan att aktieägaren behöver göra något aktivt val. Det förhåller sig dock annorlunda med inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter. Dessa rätter kan, som *Bankföreningen* påpekar i sitt remissvar, mer likställas med en option. De ger en möjlighet att delta i en viss transaktion, men deltagandet förutsätter ett aktivt handlande från aktieägarens sida. Tilldelade inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter kan därför inte på samma sätt som inlösenaktier likställas med en utdelningskupong och förfarandet är därför mindre likt en kontant utdelning.

Dessa rätters optionsliknande karaktär skulle också leda till problem att värdera dem vid tidpunkten för tilldelningen eller vid en annan tidpunkt, t.ex. när handel med rätterna inleds. Värdet på t.ex. en säljrätt är beroende av hur kursen utvecklas för den underliggande tillgången, dvs. den aktie som kommer att återköpas, och kan variera betydligt under handelsperioden. För de aktieägare som avser att varken utnyttja eller avyttra rätterna är värdet noll. Det skulle bli nödvändigt att överväga regler för korrigering av skatteuttaget med hänsyn till det slutliga utfallet. Det riskerar att bli ett krångligt regelverk som inte bedöms motiverat, särskilt med hänsyn till hur sällan dessa rätter används i dag (enligt Skatteverkets promemoria s. 43 har inga svenska aktiebolag använt dessa förfaranden under åren 2018–2020).

Till skillnad från promemorian omfattar förslaget i detta utkast till lagrådsremiss därför inte någon ändring av beskattningen av inlösenrätter, säljrätter, inköpsrätter och andra liknande tillgångar. Denna bedömning kan dock ändras. Om de bolag som i dag använder aktiesplit med obligatorisk inlösen för att lämna kontant utdelning på ett för vissa aktieägare skattemässigt fördelaktigt sätt i stället övergår till att använda inlösenrätter eller andra liknande rätter skulle saken komma i ett annat ljus. Om användandet av dessa rätter skulle öka kan det anses proportionellt att införa regler för beskattningen i syfte att värna principen om neutral

beskattning samt att skydda svensk skattebas, även om det leder till ett mer komplicerat skattesystem.

6 Kupongskatt på värdet av inlösenaktier

6.1 Gällande rätt

Begränsat skattskyldiga ska som utgångspunkt betala kupongskatt enligt kupongskattelagen (1970:624), förkortad KupL, på utdelning från svenska aktiebolag. Kupongskatt är en definitiv källskatt på 30 procent som avseende utdelning från avstämningsbolag enligt 1 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551), förkortad ABL, innehålls och betalas in av den värdepapperscentral eller den godkända förvaltare som betalar ut utdelningen. Kupongskatt på utdelning från kupongbolag, dvs. aktiebolag som inte är avstämningsbolag, ska innehållas och betalas in av det utdelande bolaget. Om det av tillämpligt skatteavtal följer att Sverige endast får ta ut källskatt med en lägre procentsats än 30 procent, medger Skatteverket i vissa fall att även kupongskatt avseende utdelning från kupongbolag får innehållas med den lägre procentsatsen (s.k. direktnedsättning).

Kupongskatt tas ut på utdelning och enligt 2 § andra stycket 1 KupL avses med utdelning även återbetalning till aktieägarna vid minskning av aktiekapitalet eller reservfonden. Utbetalningar vid inlösen ska behandlas som utdelning för begränsat skattskyldiga personer, trots att inlösen hanteras inom kapitalvinstsystemet för obegränsat skattskyldiga personer. För att beskattningen för begränsat skattskyldiga personer ska motsvara beskattningen för obegränsat skattskyldiga personer infördes år 2005 bestämmelser i kupongskattelagen som innebär att begränsat skattskyldiga personer som har beskattats för utbetalning vid inlösen har möjlighet till återbetalning av den skatt som belöper på omkostnadsbeloppet (prop. 2004/05:146 s 13 f.). Dessa bestämmelser finns i 27 § andra stycket andra strecksatsen KupL.

Om en begränsat skattskyldig aktieägare avyttrar sina inlösenaktier eller inlösenrätter innan inlösen utgår inte någon kupongskatt eftersom ersättningen inte är utdelning enligt kupongskattelagen. Ersättningen ska behandlas som kapitalvinst. Eftersom Sveriges beskattningsrätt över begränsat skattskyldiga personers kapitalvinster är begränsad, blir ersättningen normalt inte föremål för beskattning i Sverige.

6.2 Tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska utgöra underlag för kupongskatt

Utkastets förslag: Inlösenaktier som ska tas upp som utdelning av en obegränsat skattskyldig ska utgöra underlag för kupongskatt för en aktieägare som är begränsat skattskyldig. I ett sådant fall har den skattskyldige inte rätt att få tillbaka den kupongskatt som belöper på anskaffningsutgiften.

Promemorians förslag överensstämmer med utkastets.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* anser att förslaget strider mot syftet med kupongskatten eftersom kupongskatt ska tas ut på den värdeöverföring som sker från aktiebolaget till aktieägaren. Värdeöverföringen sker först när inlösen sker. Enligt *Sveriges advokatsamfund* riskerar förslaget att leda till cashflowproblematik eftersom det vid beskattningstidpunkten inte finns någon betalning att innehålla kupongskatt ifrån.

Bankföreningen anser också att det finns praktiska problem med förslaget. Den av Skatteverket föreslagna lösningen med en bankgaranti för att hålla värdepapperscentral och förvaltare skadelösa framstår som oförmånlig för utdelande bolag. *Näringslivets Skattedelegation (NSD)* anser att beskrivningen i promemorian av hur förslaget ska fungera i praktiken inte är hållbar. *Euroclear Sweden AB* menar att Skatteverket har underskattat de praktiska utmaningar som uppkommer på grund av förslaget. Euroclear framför också synpunkten att den finansiella risk som det innebär för värdepapperscentralen att behöva ligga ute med kupongskatt kanske inte kan tas enligt gällande näringsrättsliga regler.

Skälen för utkastets förslag: Förslaget i avsnitt 4.2 innebär att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier eller genom att aktiebolaget förvärvar egna aktier, ska behandlas som utdelning för obegränsat skattskyldiga. Värdet ska anses uppgå till den ersättning som ska betalas ut när inlösenaktien löses in eller förvärvas. Av likabehandlingsskäl bör det även gälla för begränsat skattskyldiga.

Av 1 § första stycket KupL framgår att kupongskatt ska betalas för utdelning av annat slag än som avses i 42 kap. 16 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, på aktie i svenskt aktiebolag (undantag gäller således för utdelning av aktier i dotterbolag enligt den s.k. lex ASEA). I praxis har uttrycket utdelning i kupongskattelagen tolkats med utgångspunkt i de civilrättsliga reglerna i aktiebolagslagen. Att genom aktiesplit eller emission tilldela aktieägarna inlösenaktier är inte utdelning i aktiebolagslagens mening. För att kupongskatt ska kunna tas ut vid tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna måste det införas en särskild reglering i kupongskattelagen som innebär att detta ska behandlas som utdelning. Förslaget innebär därför att med utdelning enligt kupongskattelagen avses även tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier eller genom att aktiebolaget förvärvar egna aktier. Regleringen i kupongskattelagen bör fullt ut motsvara den som föreslås i inkomstskattelagen. Det föreslås därför nya bestämmelser om underlaget för kupongskatt och vad som avses med en inlösenaktie.

När inlösenaktier löses in eller förvärvas av bolaget är det en sådan bolagsrättslig händelse som också utgör utdelning enligt kupongskattelagen. Det kan vara en återbetalning till aktieägarna vid minskning av aktiekapitalet enligt 2 § andra stycket 1 KupL eller en utbetalning vid förvärv av egna aktier enligt punkt 3 samma stycke. Eftersom sådana utbetalningar till aktieägarna kan göras utan att använda inlösenaktier måste dessa bestämmelser finnas kvar. För att undvika att kupongskatt innehålls två gånger på samma utbetalning föreslås dock ett nytt tredje stycke i 2 §. Enligt den nya bestämmelsen ska återbetalning till aktieägarna

vid minskning av aktiekapitalet eller utbetalning på grund av förvärv av egna aktier inte anses som utdelning enligt kupongskattelagen om kupongskatt redan har betalats på den inlösenaktie som löses in eller förvärvas. Bestämmelsen innebär motsatsvis att om kupongskatt inte tagits ut när inlösenaktien tilldelades aktieägarna ska kupongskatt betalas på den utbetalning som erhålls vid inlösentidpunkten.

Som *Bankföreningen* har noterat innebär förslaget ett avsteg från den kontantprincip som gäller för kupongskatten. Normalt är det en utbetalning (det kan också vara en sakutdelning) som ligger till grund för kupongskatt, men i detta fall är det inlösenaktier som tilldelas aktieägarna genom en aktiesplit eller emission. Med hänsyn till att de förfaranden som omfattas av utdelningsbeskattning är mycket lika en kontant utdelning, se resonemanget om detta i avsnitt 4.2, är det rimligt att kupongskatt tas ut i dessa fall trots att det inte sker någon betalning till aktieägarna. Som tidigare har anförts kan inlösenaktien likställas med en utdelningskupong i bemärkelsen bärare av en säkerställd rätt till en framtida utbetalning. Inlösenaktien har därför ett klart konstaterbart värde för aktieägaren som kan tas upp som utdelning. Även om värdeöverföringen först sker vid inlösentidpunkten (själva aktiespliten eller emissionen av inlösenaktier leder inte till att bolagets förmögenhet minskar) bör beskattning såsom utdelning därför ske redan när aktieägaren får inlösenaktien. När kupongskatt tas ut på en inlösenaktie ska aktieägaren, till skillnad från vad som gäller för inlösen- och återköpsförfaranden i övrigt, inte ha rätt att få tillbaka den skatt som belöper på anskaffningsutgiften.

Enligt 7 § KupL ska en värdepapperscentral (gäller enligt 12 § KupL också för förvaltare vid förvaltarregistrering) innehålla kupongskatt vid utbetalning av utdelning på aktie i avstämningsbolag. Enligt 14 § KupL ska det utdelande bolaget innehålla kupongskatt vid utbetalning av utdelning på aktie i kupongbolag. Skyldigheten att innehålla kupongskatt när inlösenaktier ges till aktieägarna får således anses följa av befintlig lagstiftning. Beskattningstidpunkten behandlas i avsnitt 6.3.

Flera remissinstanser, bl.a. *Bankföreningen*, *NSD* och *Euroclear*, har pekat på att det finns praktiska problem med att innehålla kupongskatt från inlösenaktier som ges till aktieägarna. Det sker ingen utbetalning av kontanta medel till aktieägarna i samband med utgivandet av inlösenaktier utan betalningen sker först när inlösenaktierna löses in. *Advokatsamfundet* anser att detta kan leda till likviditetsproblem för den som är skyldig att innehålla skatten.

Det bör framhållas att den problematik som remissinstanserna pekar på inte är ny. Den existerar redan i dag vid sakutdelning, dvs. utdelning av annat än kontanter. Såvitt framgått kan de praktiska problemen i samband med sakutdelningar hanteras i dag, vilket borde innebära att de också kan hanteras när inlösenaktier tilldelas aktieägarna.

Det bör också noteras i sammanhanget att det redan i dag finns bestämmelser i kupongskattelagen som anger hur innehållandet ska gå till. Om kupongskatt inte innehålls när det borde ha skett ska värdepapperscentral, eller i förekommande fall förvaltare, betala in kupongskatten med regressrätt gentemot den skattskyldige, 10 § KupL. Det bör gälla även vid sakutdelning. Om utdelande bolag inte är avstämningsbolag är det bolaget självt som ansvarar för att kupongskatten betalas in. Kupongskatten ska enligt 8 och 15 §§ KupL betalas in till Skatteverket inom fyra månader

efter utdelningstillfället. Vid ett inlösenförfarande är det normalt bara ca två till fyra veckor mellan utdelningstillfället och den tidpunkt då inlösen sker och aktieägaren får betalt. Om aktieägaren avyttrar inlösenaktien under handelsperioden får hen betalt tidigare än så. I god tid innan kupongskatten ska vara inbetald görs det således normalt en kontant betalning till aktieägaren med anledning av inlösenaktien, vid inlösetidpunkten eller vid en avyttring. Rimligen bör aktörerna avtalsvägen kunna tillförsäkra sig om en möjlighet att ta ut kupongskatt av den betalningen, om skatten inte betalats tidigare av den skattskyldige. Om det inte är möjligt finns den ovannämnda lagstadgade regressrätten att falla tillbaka på, som säkerställer att värdepapperscentral eller förvaltare inte blir slutligen skyldiga att betala skatten. Bedömningen är därför att aktörerna bör kunna tillse att kupongskatten slutligen tas ut av den skattskyldige aktieägaren.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 2 och 27 §§ KupL.

6.3 Beskattningstidpunkten för kupongskatt

Utkastets förslag: Skattskyldigheten för kupongskatt vid tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i vissa fall inträder vid utdelningstillfället. Utdelningstillfället vid tilldelning från avstämningsbolag är avstämningsdagen.

Promemorians förslag överensstämmer med utkastets.

Remissinstanserna: *Euroclear Sweden AB* anser att reglerna om beskattningstidpunkten måste justeras och förtydligas. Tilldelning av inlösenaktier kan i praktiken inte ske på avstämningsdagen utan först dagen efter.

Skälen för utkastets förslag: Huvudregeln enligt kupongskattelagen är att skattskyldigheten inträder vid utdelningstillfället. Utdelningstillfället skiljer sig åt för avstämningsbolag respektive kupongbolag. För avstämningsbolag är utdelningstillfället den i 4 kap. 39 § ABL avsedda dagen för avstämmning. För kupongbolag är utdelningstillfället den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning, Utdelningen anses ha blivit tillgänglig för lyftning omedelbart efter det att beslut om utdelningen har fattats, 3 § KupL. Om bolagsstämman har fattat beslut om en särskild utdelningsdag är det dock den dagen som gäller i stället.

För avstämningsbolag är det avstämningsdagen som avgör såväl vem som är skattskyldig för kupongskatt som när skattskyldigheten inträder. När det gäller inkomstskatt har avstämningsdagen inte någon självständig betydelse utan det är när utdelningen kan disponeras av den skattskyldige som avgör när den ska tas upp, se avsnitt 4.2. Skillnaderna kan medföra att kupongskatt respektive inkomstskatt beräknas på olika underlag vid en sakutdelning. Det kan dock inte hända i detta fall eftersom det föreslås en särskild värderingsregel för sådana inlösenaktier som ska utdelningsbeskattas. De ska i samtliga fall tas upp till den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktierna löses in eller förvärvas av bolaget.

Vem som är skattskyldig för kupongskatt vid tilldelning av inlösenaktier från ett avstämningsbolag bör bestämmas på avstämningsdagen. Utdelningstillfället i dessa fall bör alltså infalla samtidigt med utdelningstillfället för övriga utdelningar enligt kupongskattelagen. Tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna har i tidigare genomförda förfaranden skett genom en aktiesplit. Avstämningsdag finns även för aktiesplit, se 4 kap. 46 § ABL, men det saknas en hänvisning till den paragrafen i definitionen av utdelningstillfället i kupongskattelagen. För att det inte ska råda någon tveksamhet om att utdelningstillfället vid en sådan tilldelning som avses i den nya 2 § andra stycket 7 KupL kan infalla på den avstämningsdag som bestäms för en aktiesplit föreslås en sådan hänvisning. Om en sådan tilldelning skulle ske genom fondemission framgår utdelningstillfället genom den befintliga hänvisningen till 4 kap. 39 § ABL. Även skatteunderlaget ska bestämmas på avstämningsdagen och de flesta frister, t.ex. när kupongskatt ska redovisas och betalas i 8 § KupL, räknas från utdelningstillfället.

Utdelningstillfället vid tilldelning av inlösenaktier från avstämningsbolag föreslås alltså infalla på avstämningsdagen. Det är först någon eller några dagar senare som aktieägarna kan disponera inlösenaktierna och ännu en tid senare som ersättningen ska betalas till dem när aktierna löses in eller förvärvas av bolaget. Kupongskatt kan således inte innehållas på avstämningsdagen. Detta är dock inte ett nytt problem och får avseende tilldelning av inlösenaktier antas kunna hanteras på samma sätt som sakutdelning i övrigt.

Även för kupongbolag, dvs. aktiebolag som inte är avstämningsbolag, föreslås att utdelningstillfället vid tilldelning av inlösenaktier ska stämma överens med den ordning som för närvarande gäller enligt kupongskattelagen. För dessa bolag bestäms utdelningstillfället för kupongskatt på samma sätt som när det gäller beskattningstidpunkten enligt inkomstskattelagen.

Lagförslag

Förslaget medför ändring av 2 § första stycket KupL.

6.4 Förhållandet mellan förslaget i utkastet och förslaget om en ny lag om källskatt på utdelning

Finansdepartementet remitterade den 7 juni 2022 ett utkast till lagrådsremiss avseende en ny lag om källskatt på utdelning (Fi2022/01841). Avsikten är att den nya lagen ska träda i kraft den 1 juli 2023 och tillämpas från och med den 1 januari 2024. När den nya lagen träder i kraft upphör kupongskattelagen att gälla. Vissa remissinstanser, t.ex. *Svenska Bankföreningen* och *Euroclear Sweden AB*, har lyft frågan hur det nu behandlade förslaget om ändring i kupongskattelagen förhåller sig till förslaget om en ny källskatt på utdelning.

Den nya lagen om källskatt föreslås tillämpas från och med samma dag som förslagen i detta utkast (se avsnitt 8), dvs. den 1 januari 2024. Förslagen i respektive utkast till lagrådsremiss kommer att under den fortsatta

beredningen behöva anpassas till varandra. Remisstiden för förslagen i utkastet till ny lag om källskatt går ut den 7 oktober 2022 och förslagen i förevarande utkast till lagrådsremiss utgår från gällande rätt. Vid en jämförelse mellan förslagen i förevarande utkast och utkastet gällande en ny lag om källskatt kan dock följande noteras.

I lagen om källskatt på utdelning föreslås en hänvisning direkt till inkomstskattelagens utdelningsregler, vilket innebär att utdelning genom tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna enligt den nu föreslagna 42 kap. 17 a § IL bör omfattas av utdelningsdefinitionen i 3 § första stycket lagen om källskatt på utdelning. För att motverka dubbelbeskattning krävs det dock sannolikt ett undantag från källskatt på utdelning på en utbetalning när aktier löses in eller förvärvas av bolaget och källskatt på utdelning tidigare har tagits ut vid tilldelning av den indragna eller förvärvade inlösenaktien.

I den föreslagna lagen om källskatt på utdelning anges att utdelning av annat än svenska kronor ska värderas till marknadsvärdet. Om den nu föreslagna förenklingen att utdelningsbeskatta den ersättning som ska betalas ut vid inlösentillfället också ska gälla enligt den nya lagen krävs ett undantag från värderingsregeln. I den nya lagen om källskatt på utdelning föreslås inga andra särskilda regler angående sakutdelning.

I utkastet till lagrådsremiss om en ny lag om källskatt på utdelning föreslås att förfarandet ska regleras i skatteförfarandelagen (2011:1244). Det föreslås inga särskilda regler för förfarandet när det gäller sakutdelning. Bedömningen är att samma regler för förfarandet därmed bör kunna tillämpas avseende källskatt på utdelning genom tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna.

7 Skyldighet att lämna kontrolluppgift

Utkastets förslag: Kontrolluppgift om utdelning ska lämnas för sådana inlösenaktier som ska behandlas som utdelning, såväl för obegränsat som begränsat skattskyldiga fysiska personer. Kontrolluppgift om avyttring av delägar rätt ska lämnas när inlösenaktier löses in.

Promemorians förslag överensstämmer med utkastets.

Remissinstanserna: *Näringslivets Skattedelegation (NSD)* menar att kravet på dubbla kontrolluppgifter leder till en kraftigt ökad administrativ börda för utdelande bolag. *Sveriges advokatsamfund* anser att den ökade administrativa bördan framstår som oproportionerlig.

Skälen för utkastets förslag: Av 19 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, framgår att kontrolluppgift ska lämnas om utdelning på delägar rätter. Av förslaget i avsnitt 4.2 följer att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i vissa fall ska behandlas som utdelning. Även i dessa fall bör kontrolluppgift lämnas. Det krävs ingen lagändring för att uppnå detta. Av 21 kap. 1 § SFL framgår att kontrolluppgift ska lämnas om avyttring av delägar rätter. Att en aktie är en delägar rätt anges i 48 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229). När inlösenaktierna löses in

eller förvärvas av bolaget anses de avyttrade och kontrolluppgift ska då lämnas enligt nuvarande regler.

En aktiesplit utlöser inte någon skyldighet att lämna kontrolluppgift. En aktiesplit med obligatorisk inlösen innebär därför i dag bara skyldighet att lämna kontrolluppgift vid ett tillfälle, när inlösenaktien löses in av bolaget. Nu lämnade förslag innebär att det vid ett motsvarande förfarande kommer att lämnas två kontrolluppgifter, en när inlösenaktien tilldelas aktieägaren och en när den löses in. *NSD* menar att detta leder till en kraftigt ökad administrativ börda för utdelande bolag. Det stämmer att den administrativa bördan sammantaget ökar eftersom två kontrolluppgifter ska lämnas i stället för en. Enligt 19 kap. 3 § SFL ska kontrolluppgift avseende utdelning lämnas av den som har tillgodoräknat eller betalat ut utdelningen. Det kan förutom utdelande bolag vara värdepapperscentral, registrerad förvaltare eller annat kontoförande institut.

Utkastets förslag är begränsat till tilldelning av inlösenaktier till aktieägare med villkor som kan likställas med en kontant utdelning. De föreslagna förändringarna har bedömts nödvändiga för att säkerställa en likformig beskattning och värna den svenska skattebasen. Fördelarna med att beskatta tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna som utdelning får anses överväga nackdelarna, även inräknat den ökade administrativa bördan.

8 Ikraftträdandebestämmelser

Utkastets förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas första gången på tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna som görs efter den 31 december 2023.

Promemorians förslag överensstämmer inte med utkastets. I promemorian föreslås att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2023.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inte haft några synpunkter på ikraftträdandebestämmelserna. *Euroclear Sweden AB* har dock framfört att förslaget i promemorian inte är möjligt att genomföra inom ramen för den föreslagna tiden. Det gäller såvitt *Euroclear* kan bedöma även för godkända förvaltare. Även *Svenska Bankföreningen* har uttalat att den föreslagna ikraftträdandetidpunkten inte är realistisk. *Näringslivets Regelnämnd NNR* anser att dessa farhågor måste beaktas i det fortsatta arbetet.

Skälen för utkastets förslag: Utkastet delar den av Skatteverket i promemorian framförda uppfattningen att lagändringar som påverkar inkomstbeskattningen av fysiska personer i så stor utsträckning som möjligt bör träda i kraft vid ett årsskifte. I detta fall saknas det skäl för att avvika från den utgångspunkten.

Flera remissinstanser med god insikt i värdepappersmarknaden och i de företag som hanterar kupongskatt, som *Euroclear* och *Bankföreningen*, har uppgett att den i promemorian föreslagna ikraftträdandetidpunkten (den 1 januari 2023) inte är realistisk. De systemförändringar som krävs

bedöms inte kunna genomföras till den tidpunkten. Även om förslaget i utkastet är mindre omfattande än det som läggs fram i Skatteverkets promemoria görs bedömningen, mot bakgrund av remissinstansernas synpunkter, att det kan vara svårt att genomföra förslaget till den 1 januari 2023. Det föreslås i stället att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024.

För tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna som görs innan den 1 januari 2024 ska äldre bestämmelser gälla.

9 Konsekvensanalys

Regelrådet finner att konsekvensutredningen i promemorian uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. *Regelrådet* finner dock att redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten och förslagets påverkan på konkurrensförhållandena bristfällig.

9.1 Syfte och alternativa lösningar

Förslaget i detta utkast är att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med ett inlösenförfarande eller ett förvärvserbjudande ska tas upp som utdelning. Värdet av en inlösenaktie föreslås vara den ersättning som ska betalas ut när aktien löses in eller förvärvas och tidpunkten för beskattningen är den tidpunkt då inlösenaktierna kan disponeras av aktieägarna. Syftet med förslaget är att beskatta det värde som aktieägarna får genom inlösenaktier på samma sätt som kontant utdelning.

En utgångspunkt i inkomstbeskattningen bör vara att liknande inkomster beskattas lika och att skatteregler inte ska styra de skattskyldigas ekonomiska val. I dag beskattas kontant utdelning som utdelning i inkomstslaget kapital medan inlösen av aktier beskattas inom kapitalvinstsystemet, trots att båda förfarandena bolagsrättsligt betraktas som värdeöverföring från aktiebolaget till aktieägarna. Om förslaget inte genomförs kvarstår denna skatterättsliga skillnad. Med nuvarande lagstiftning finns en möjlighet för begränsat skattskyldiga personer att undvika att betala kupongskatt i Sverige vid inlösenförfaranden om de avyttrar inlösenaktierna innan inlösentidpunkten. Även investmentföretag kan med dagens lagstiftning delvis undvika beskattning vid inlösen, eftersom dessa företag inte tar upp kapitalvinster till beskattning. Vidare får obegränsat skattskyldiga personer med dagens regler en lägre effektiv skattesats om värdeöverföringen sker genom inlösenaktier än genom kontant utdelning. Om förslaget i utkastet inte genomförs kvarstår dessa skattemässiga skillnader och valet av vilket förfarande som ett företag tillämpar vid värdeöverföringar från bolaget till aktieägarna kan därmed även fortsättningsvis till viss del komma att bero på skattemässiga överväganden.

Ett av syftena med förslaget är att på ett effektivt sätt kunna ta ut kupongskatt från begränsat skattskyldiga personer på det värde som överförs till

aktieägarna vid ett inlösenförfarande. Detta kan uppnås genom att beskatta värdet av inlösenaktierna som utdelning vid den tidpunkt då aktierna kan disponeras av ägarna. Några alternativa lösningar till detta har inte ansetts möjliga.

Lagändringar som påverkar inkomstbeskattningen av fysiska personer bör i så stor utsträckning som möjligt träda i kraft vid ett årsskifte. Det finns inte i detta fall några skäl för att avvika från den utgångspunkten. För att ge aktörer på värdepappersmarknaden och företag som hanterar kupongskatt möjligheter att anpassa sig till de nya reglerna och göra nödvändiga systemförändringar föreslås att reglerna träder i kraft den 1 januari 2024. Några andra särskilda hänsyn till ikraftträdandetidpunkten har inte bedömts nödvändiga.

Förslaget berör en begränsad krets av aktieägare (se avsnitt 9.3). Utöver den information Skatteverket bedömer är nödvändig att tillhandahålla bedöms inga speciella informationsinsatser krävas. Vissa aktörer på värdepappersmarknaden och företag som hanterar kupongskatt behöver få särskild information om förslaget och möjligheter att göra nödvändiga systemanpassningar. Som tidigare nämnt är detta ett av övervägandena bakom förslaget om ett ikraftträdande den 1 januari 2024.

9.2 Offentligfinansiell effekt

Den offentligfinansiella effekten i promemorian

Promemorians förslag är att inlösen- och återköpsförfaranden likställs med kontant utdelning i beskattningshänseende genom att tilldelade inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter behandlas som utdelning. Beskattningstidpunkten föreslås vara när aktierna och rätterna tilldelas ägarna. Förslaget innebär bl.a. att det inte längre kommer att vara möjligt för begränsat skattskyldiga personer att undgå beskattning i Sverige i ett inlösen- och återköpsförfarande genom att avyttra inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter före inlösen. Inte heller investmentföretag kommer att delvis kunna undgå beskattning, eftersom aktierna och rätterna ska behandlas som utdelning. Vidare ökar den effektiva skattesatsen för obegränsat skattskyldiga och blir densamma vid inlösen- och återköpsförfaranden som vid kontant utdelning.

I promemorian konstateras att inlösenförfaranden med inlösenrätter och återköp med säljrätter är ovanliga och såvitt känt har inga svenska aktiebolag använt dessa förfaranden de senaste åren. Det är således enbart värdeöverföring med inlösenaktier som ligger till grund för den offentligfinansiella effekt som redovisas i promemorian.

Förslaget medför att utdelningsskattebasen för obegränsat skattskyldiga ökar. Argumentationen i promemorian är att de ökade skatteintäkter som följer av detta i princip kommer att motsvaras av minskade skatteintäkter från kapitalvinstbeskattningen och att den offentligfinansiella effekten för obegränsat skattskyldiga sammantaget är nära noll. Detta trots att en viss kapitalvinstbeskattning fortsatt kan bli aktuell vid utnyttjande av inlösenaktier och att den effektiva skattesatsen kommer att öka något. Det beror på att det vid utdelningsbeskattning inte är möjligt att göra avdrag för

omkostnadsbelopp eller kvitta den kapitalvinst som inlösenförfarandet genererar mot en eventuell kapitalförlust fullt ut.

Investmentföretag lyder under speciella skatteregler jämfört med vanliga aktiebolag. De ska t.ex. ta upp utdelning till beskattning, men är undantagna från kapitalvinstbeskattning. Om investmentföretag tilldelas inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter innebär förslaget att utdelnings-skattebasen ökar även för dem. I promemorian görs bedömningen att detta inte får någon offentligfinansiell effekt eftersom de investmentföretag som omfattas av de särskilda skattereglerna redovisar stora utnyttjade skattemässiga underskott år efter år och i praktiken inte blir föremål för någon faktisk inkomstbeskattning. Med förslaget kommer investmentföretagen att redovisa ökade intäkter, vilket innebär att utnyttjade underskott från tidigare beskattningsår minskar i större utsträckning än om dessa förfaranden fortsatt skulle hanteras inom kapitalvinstsystemet. Men mot bakgrund av att bolagen redovisar stora underskott är det osannolikt att intäkterna kommer att vara så stora att underskotten övergår till överskott.

Eftersom den offentligfinansiella effekten från obegränsat skattskyldiga och investmentföretag bedöms vara noll härrör den offentligfinansiella effekten i promemorian enbart från begränsat skattskyldiga.

Den offentligfinansiella beräkningen baseras på en genomgång av de värdeöverföringar som gjorts med inlösenaktier mellan 2018 och 2020. Enligt Skatteverkets beräkningar uppgår värdeöverföringarna i genomsnitt till 13 miljarder kronor per år. Skatteverket antar att 40 procent, vilket är den genomsnittliga andelen utländskt ägande av svenska noterade aktier i termer av marknadsvärde, av förfarandet med inlösenaktier hör till begränsat skattskyldiga. Skatteverket antar vidare att 75 procent av de begränsat skattskyldiga personer som erhåller inlösenaktier avyttrar dem i stället för att utnyttja dem. Syftet med detta antagande är enligt promemorian att inte överskatta den offentligfinansiella effekten.

Kupongskatten är en definitiv källskatt som utgår med 30 procent men den effektiva skattesatsen är i många fall betydligt lägre. Det beror huvudsakligen på att skatteavtal mellan Sverige och andra länder ofta föreskriver lägre skattesatser, men också på att det i dag är möjligt för begränsat skattskyldiga personer att begära att en del av kupongskatten återbetalas vid inlösen- och återköpsförfaranden. I promemorian bedöms att den effektiva skattesatsen i genomsnitt uppgår till ca 15 procent.

Den offentligfinansiella effekten av förslaget i promemorian bedöms uppgå till 0,58 miljarder kronor per år och består av högre kupongskatteintäkter när begränsat skattskyldiga utdelningsbeskattas vid tilldelningen av inlösenaktier.

Synpunkter från remissinstanserna

Svenska Bankföreningen ifrågasätter riktigheten i uppskattningen av skattebortfallet. Man menar t.ex. att den angivna ägarfördelningen om 40 procent begränsat skattskyldiga säger väldigt lite om skattebortfallet vid inlösenförfaranden, eftersom inte alla svenska bolag tillämpar detta förfarande. Man saknar också en redogörelse över vilka av de begränsat skattskyldiga mottagarna av inlösenaktier som är skattebefriade, t.ex. utländska UCITS-fonder, och menar att den informationen behövs för att

bättre kunna bedöma skattebortfallet. Vidare menar Bankföreningen att den offentligfinansiella effekten i promemorian inte tagit hänsyn till att begränsat skattskyldiga personer har rätt att få tillbaka den del av kupongskatten som belöper på anskaffningsvärdet.

Även *Näringslivets skattedelegation (NSD)*, som *Svenskt Näringsliv* anslutit sig till, ifrågasätter den offentligfinansiella effekten. Man är t.ex. kritisk till att det inte framgår av promemorian hur stor andel av de värden som har överförts till utländska aktieägare och avyttrats innan inlösen.

Den offentligfinansiella effekten av förslaget i utkastet till lagrådsremiss

Den offentligfinansiella effekten i detta utkast till lagrådsremiss beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen.

Förslaget i utkastet skiljer sig åt jämfört med promemorian (se avsnitt 4–6). Förslaget i utkastet är att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska tas upp som utdelning under vissa förutsättningar och att värdet av en inlösenaktie ska anses vara den ersättning som ska betalas ut när aktien löses in eller förvärvas av bolaget. Beskattningstidpunkten föreslås vara den tidpunkt då aktierna kan disponeras av aktieägaren.

Förslaget innebär att begränsat skattskyldiga ska beskattas med kupongskatt vid den tidpunkt då ägarna kan disponera inlösenaktierna och att obegränsat skattskyldiga ska ta upp inkomsten som utdelning i stället för som kapitalvinst. I båda fallen påverkas den offentliga sektorns skatteintäkter och det uppstår en offentligfinansiell effekt.

Det finns särskilda beskattningsregler för investmentföretag i 39 kap. 14 och 15 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. I korthet gäller att kapitalvinster inte ska tas upp, att det sker en årlig schablonbeskattning baserat på värdet av företagets innehav av delägarätter och att lämnad utdelning får dras av. Automatiska inlösenförfaranden är i dag förmånliga för investmentföretagen. Inlösenbeloppet ska inte tas upp eftersom det beskattas som en kapitalvinst. Enligt förslaget ska inlösenaktier i stället tas upp som utdelning när de erhålls vilket innebär att inlösenbeloppet blir skattepliktigt för investmentföretagen. Investmentföretag har emellertid avdragsrätt för lämnad utdelning och givet de skatteregler som gäller för investmentföretag ackumulerar de skattemässiga underskott som är bestående över tiden. Det innebär att de offentliga finanserna i praktiken inte kommer att påverkas av förslaget.

Utgångspunkten för den offentligfinansiella effekten är det uppskattade värde som aktieägarna erhåller vid en tilldelning av inlösenaktier. I tabell 9.1 finns en genomgång av de förfaranden med aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen som gjorts mellan 2018 och 2021 av bolag som är noterade på en svensk marknadsplats. Detta underlag är i princip detsamma som används i den offentligfinansiella effektberäkningen i

promemorian. Uppgifterna om förfaranden med aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen bygger på den aktiehistorik som Skatteverket publicerar på sin webbplats. I aktiehistoriken finns information om historiska händelser, t.ex. emission och aktiesplit.

Tabell 9.1 Aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen 2018–2021

Antal och miljarder kronor

	Antal förfaranden	Belopp som tilldelats ägarna
2018	10	13
2019	11	22
2020	10	5
2021	12	57
Genomsnitt	11	24

Källa: Egna beräkningar utifrån statistik från Skatteverkets webbplats.

Mellan 2018 och 2021 har aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen gjorts mellan 10 och 12 gånger per år. De belopp som förts över till ägarna har varierat mellan 5 och 57 miljarder kronor, med ett årligt genomsnitt på 24 miljarder kronor. I relation till kontant utdelning är beloppen som förts över till ägarna genom aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen små, även om beloppen i enskilda fall kan vara betydande. Den kontanta aktieutdelningen åren före pandemin uppgick till ca 250 miljarder kronor per år. Under 2020 minskade utdelningen och uppgick till ca 120 miljarder kronor. År 2021 och 2022 har den ökat till ca 300 miljarder kronor per år. Uppgifterna kommer från Nordnets webbartikel Mest utdelning efter kursfallen – aktieutdelningar 2022 av Alexander Gustafsson. Även de belopp som förts över till aktieägarna genom aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen var betydligt lägre 2020 jämfört med de övriga åren mellan 2018 och 2021. År 2021 gjorde ett företag en aktiesplit med obligatorisk inlösen till ett sammanlagt värde på drygt 45 miljarder kronor. För att inte överskatta den offentligfinansiella effekten av förslaget har denna split med obligatorisk inlösen exkluderats ur beräkningsunderlaget. Det årliga genomsnittet av de belopp som överförts till aktieägarna blir då 13 miljarder kronor. Förslaget i utkastet föreslås träda i kraft den 1 januari 2024, varför respektive års värdeöverföring har skrivits fram till 2024 års priser med den förväntade förändringen av konsumentprisindex (KPI). Storleken på den årliga genomsnittliga förväntade värdeöverföringen i 2024 års priser uppgår till ca 16 miljarder konor.

Förslaget innebär att begränsat skattskyldiga personer kommer utdelningsbeskattas vid den tidpunkt då aktierna kan disponeras av aktieägaren och betala kupongskatt. Enligt Euroclear uppgick 2021 det genomsnittliga utländska ägandet av svenska noterade aktier till 40 procent. En genomgång av det utländska ägandet i de företag som gjort aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen 2018–2021 visar emellertid att det utländska ägandet i dessa företag i genomsnitt är högre än så. Den utländska ägarandelen uppgår i dessa företag till knappt 50 procent i genomsnitt, enligt uppgifter ur företagens årsredovisningar. Eftersom det är möjligt för begränsat skattskyldiga att undvika att betala skatt i Sverige vid ett

inlösenförfarande är det rimligt att förvänta sig att detta förfarande i större utsträckning används i företag där det utländska ägandet är högt. Detta påverkar storleken på den offentligfinansiella effekten. För att uppskatta hur stor del av det värde som företagen för över till ägarna som tillfaller begränsat skattskyldiga används den utländska ägarandelen i de företag som gjort aktiesplit med efterföljande obligatorisk utdelning under perioden 2018 till 2021. Om någon sådan uppgift inte finns i företagets årsredovisning antas andelen vara 40 procent. Med denna beräkningsmetod bedöms det förväntade belopp som årligen överförs med inlösenaktier till begränsat skattskyldiga uppgå till 6,8 miljarder kronor uttryckt i 2024 års priser.

För att bedöma den offentligfinansiella effekten krävs att vissa antaganden görs. I beräkningen antas att samtliga begränsat skattskyldiga personer som erhåller inlösenaktier genom aktiesplit med obligatorisk inlösen avyttrar inlösenaktierna i förtid. Det är svårt att se några skäl till att en begränsat skattskyldig skulle vilja hålla inlösenaktierna till inlösendatum för att då betala kupongskatt och genomgå en komplicerad hantering av återbetalning av den skatt som belöper på omkostnadsbeloppet. I den utsträckning detta sker i dag, bör det endast handla om enstaka fall.

Kupongskatten är en definitiv källskatt som utgår med 30 procent, men i praktiken är skattesatsen ofta lägre till följd av skatteavtal mellan Sverige och andra länder. Vad den genomsnittliga skattesatsen är i praktiken är svårt att uppskatta. En annan omständighet som komplicerar den offentligfinansiella analysen är att den begränsat skattskyldiga personen som erhåller inlösenaktier kan vara skattebefriad, t.ex. om den är en utländsk UCITS-fond. I dessa fall uppstår ingen offentligfinansiell effekt av förslaget. Detta är en av synpunkterna *Svenska Bankföreningen* har på den offentligfinansiella beräkningen i promemorian i sitt remissvar.

I stället för att göra antaganden om den effektiva skattesatsen och hur stor del av de begränsat skattskyldiga som är skattebefriade utgår den offentligfinansiella beräkningen för förslaget i utkastet från det historiska förhållandet mellan aktieutdelning till utlandet och intäkter från kupongskatten (se tabell 9.2).

Tabell 9.2 Aktieutdelning till utlandet och intäkter från kupongskatten

Miljarder kronor och procentandel

	Utdelning till utlandet	Intäkter från kupongskatt	Procentandel
2018	109	9	8
2019	109	7	7
2020	41	4	9
2021	94	9	10
Medel			8

Källa: Egna beräkningar utifrån statistik från SCB och utfall från statens budget.

Mellan 2018 och 2021 varierade aktieutdelningen till utlandet mellan 41 och 109 miljarder kronor och kupongskatteintäkterna mellan 4 och 9 miljarder kronor. Kupongskatteintäkternas andel av utdelningen till

utlandet uppgick i genomsnitt till 8 procent under perioden. Andelen är stabil över tiden och samma andel gäller t.ex. även under perioden 2010–2021.

I den offentligfinansiella beräkningen antas att om de belopp som överförts till aktieägarna genom inlösenförfaranden hade gjorts genom kontant utdelning hade kupongskatteintäkterna utgjort samma andel (8 procent) som kupongskatteintäkternas andel av utdelningarna till utlandet generellt.

Förslaget i utkastet bedöms således innebära att kupongskatteintäkterna ökar med 0,54 miljarder kronor per år.

En obegränsat skattskyldig person kommer med förslaget att ta upp den ersättning som betalas ut vid ett inlösenförfarande som utdelning redan vid tidpunkten för tilldelningen av inlösenaktierna i stället för att beskatta det som en kapitalvinst. Skillnaden i beskattningen av utdelning och kapitalvinst för en obegränsat skattskyldig är att en utdelning tas upp i sin helhet i inkomstslaget kapital. En utbetalning som ska tas upp som kapitalvinst beskattas bara till den del den överstiger anskaffningsutgiften. Det finns också skillnader när det gäller möjligheterna att kvitta utdelning eller kapitalvinst mot kapitalförluster. Kapitalvinster får kvittas fullt ut mot kapitalförluster, även avseende förluster på andra delägarrätter än den aktuella. Utdelning får bara kvittas mot kapitalförluster efter att förlusten har kvoterats till 70 procent. De ökade skatteintäkter som med de nya reglerna härrör från utdelningar kommer i princip att motsvaras av minskade skatteintäkter från kapitalvinstbeskattningen. Eftersom det vid utdelningsbeskattning inte är möjligt att göra avdrag för omkostnadsbelopp eller kvitta den kapitalvinst som inlösenförfarandet genererar kommer den effektiva skattesatsen för obegränsat skattskyldiga att öka något. Den offentligfinansiella effekten till följd av detta bedöms dock vara nära noll. Sammantaget bedöms den offentligfinansiella effekten därför uppgå till 0,54 miljarder kronor till följd av högre kupongskatteintäkter (se tabell 9.3).

Tabell 9.3 Offentligfinansiell effekt

Miljarder kronor, fasta priser och baser

	Effekt från	Bruttoeffekt Nettoeffekt			Varaktig effekt	
		2024	2024	2025	2026	
Offentligfinansiell effekt	2024-01-01	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54

Källa: Egna beräkningar.

9.3 Uppskattning av antalet berörda företag och enskilda

Den genomgång av förfaranden med aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen som redovisas i avsnitt 9.2 visar att mellan 10 och 12 företag per år gjorde sådana förfaranden under perioden 2018–2021. Det är i genomsnitt 11 företag per år. Enligt Statistiska centralbyrån fanns det

1 033 noterade företag vid svenska marknadsplatser vid utgången av 2021, vilket innebär att 11 företag representerar ca 1 procent av samtliga noterade bolag.

Enligt Euroclear fanns det i slutet av 2021 totalt 2,7 miljoner unika ägare av svenska aktier. Om de berörda företagen utgör ett representativt urval från samtliga börsnoterade bolag kan antalet ägare som berörs av förslaget uppskattas till 27 000. Euroclear rapporterar vidare att ca 85 procent av ägarna var svenska privatpersoner, 2 procent svenska juridiska personer och 13 procent av utländska personer. Om samma fördelning gäller för de företag som kan förväntas genomföra inlösenförfaranden med dagens regler innebär det att förslaget kan påverka ca 23 000 obegränsat skattskyldiga fysiska personer, 500 obegränsat skattskyldiga juridiska personer och 3 500 begränsat skattskyldiga påverkas av förslaget. Som framgår av avsnitt 9.2 är dock det utländska ägandet i de företag som genomfört inlösenförfaranden de senaste åren i genomsnitt högre än ägandet av svenska noterade aktier generellt.

9.4 Konsekvenser för enskilda

Förslaget påverkar begränsat och obegränsat skattskyldiga personer som äger aktier i bolag som är noterade på en svensk marknadsplats och där bolaget med dagens regler kan förväntas genomföra ett inlösenförfarande för att föra över medel från bolaget till aktieägarna. Bedömningen är att det rör sig om ca 23 000 obegränsat skattskyldiga och 3 500 begränsat skattskyldiga personer (se avsnitt 9.3).

För begränsat skattskyldiga personer som tilldelas inlösenaktier innebär förslaget att dessa aktier ska beskattas som utdelning och att de inte längre kan undvika beskattning i Sverige genom att avyttra aktierna före inlösendatum. Detta eftersom beskattningstidpunkten föreslås vara vid utdelningstillfället och skattskyldigheten således inträder innan en avyttring kan ske. Begränsat skattskyldiga kommer med förslaget därför att betala kupongskatt i Sverige på värdet av inlösenaktierna. Kupongskatteintäkterna bedöms öka med 0,54 miljarder kronor per år (se avsnitt 9.2). Fördelat på 3 500 aktieägare blir det i genomsnitt ca 150 000 kronor per person och år.

Beskattningstidpunkten föreslås tidigareläggas jämfört med i dag och utgörs av utdelningstillfället. Tiden mellan utdelningstillfället och utnyttjande av inlösenaktier uppgår i normalfallet endast till ca två till fyra veckor. Det innebär att kupongskatten normalt sett inte ska betalas in förrän efter den tidpunkt då inlösenaktierna utnyttjas och den aktör som ansvarar för inbetalningen kommer sannolikt att vänta med att betala skatten tills inlösenaktierna har utnyttjats och monetär ersättning har erhållits.

För obegränsat skattskyldiga innebär förslaget att personen ska ta upp den ersättning som överförs genom ett inlösenförfarande som utdelning i stället för att beskatta det som en kapitalvinst. Eftersom en utdelning tas upp till beskattning i sin helhet medan en kapitalvinst beskattas till den del den överstiger anskaffningsutgiften innebär det en viss ökad beskattning.

Som diskuteras i avsnitt 9.2 bedöms dock den offentligfinansiella effekten vara nära noll.

Förslaget innebär också att omkostnadsbeloppet för de ursprungliga aktierna inte längre behöver justeras i samband med ett inlösenförfarande.

9.5 Konsekvenser för företagen

Förslaget påverkar företag som äger aktier i bolag som kan förväntas göra värdeöverföringar till aktieägarna genom inlösenaktier. En del av dessa företag är investmentföretag, vilka omfattas av särskilda skatteregler som bl.a. innebär att de ska ta upp utdelning till beskattning men inte kapitalvinster. Förslaget påverkar även företag som med dagens regler använder ett inlösenförfarande för att överföra medel från företaget till sina aktieägare.

I avsnitt 9.3 framgår att i genomsnitt 11 företag per år har gjort inlösenförfaranden i form av aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen de senaste åren. Företagen är noterade vid en svensk marknadsplats och jämförelsevis stora i termer av omsättning, balansomslutning och, i de flesta fall, antalet anställda. Företagen är verksamma inom olika branscher. En genomgång av ägarstrukturen i företagen visar att företagen har en högre andel utländskt ägande än företag som är noterade vid en svensk marknadsplats har i genomsnitt.

I avsnitt 9.3 uppskattas antalet obegränsat skattskyldiga juridiska personer som äger aktier i bolag som använder inlösenförfaranden för att föra över medel till aktieägarna till ca 500. Det finns dessvärre ingen ytterligare statistik som kan användas för att bedöma vilka egenskaper dessa företag kan ha i termer av storlek och bransch. Bedömningen är att de är verksamma i olika branscher och varierar i storlek. En del av företagen är investmentföretag. Det finns ett flertal svenska företag som benämner sig som investmentföretag eller investmentbolag, men det är dock endast en liten andel av dessa som faller in under de särskilda skatteregler som gäller för investmentföretag. Enligt Skatteverkets uppgifter rör det sig om tiotal företag som tillämpar de särskilda skattereglerna för investmentföretag. Det är emellertid okänt hur många investmentföretag per år som kan ingå bland de företag som påverkas av inlösenförfarandena.

Syftet med förslaget i utkastet är att utjämna vissa skatteskillnader som föreligger i dag. Det är därför inte möjligt att ta särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är bristfällig och menar att det inte kan uteslutas att förslaget kan få viss påverkan på konkurrensen mellan företag, när beskattningen ökar för vissa medan den förblir oförändrad för andra. Det får dock konstateras att det är relativt få företag som regelbundet har använt aktiesplit med efterföljande obligatorisk inlösen för att föra över medel till sina aktieägare. Om det skulle vara så att dessa företag framgent kommer att ha svårare att attrahera internationella investerare så måste effekten på det svenska näringslivet i sin helhet bedömas som marginell.

Bedömningen är att förslaget inte kommer att få några andra konsekvenser av betydelse än de som redovisas i denna konsekvensanalys.

Konsekvenser för det utdelande bolaget

Ett företag kan välja att föra över medel till aktieägarna genom ett inlösenförfarande av flera skäl, något som t.ex. *NSD* framhåller i sitt remissvar. De flesta bolag strävar efter att ha en långsiktigt jämn utdelningsnivå. Om ett aktiebolag under en viss period har en stor kassa kan det t.ex. finnas incitament att använda ett inlösenförfarande i stället för kontant utdelning för att undvika att sända felaktiga signaler om företagets likviditetssituation till marknaden. Med dagens regler kan det dock även finnas skattemässiga skäl att använda ett inlösenförfarande framför kontant utdelning. Det gäller särskilt för bolag med en hög andel utländskt ägande, eftersom begränsat skattskyldiga kan undvika att betala skatt i Sverige om de säljer inlösenaktierna mellan tilldelningen och inlösentidpunkten. Förslaget i detta utkast syftar till att jämställa beskattningen vid vissa inlösenförfaranden med kontant utdelning. Med de föreslagna reglerna finns det inte längre några skattemässiga skäl att välja ett inlösenförfarande och antalet sådana bedöms minska när de nya reglerna träder i kraft. Även fortsättningsvis kan det dock finnas företag som av andra skäl väljer att föra över medel till aktieägarna genom inlösenaktier.

Ett inlösenförfarande förefaller vara mer komplicerat att genomföra och förenat med högre kostnader för det utdelande företaget jämfört med kontant utdelning. Förslaget bedöms minska antalet inlösenförfaranden och till följd av detta minska de administrativa kostnaderna för det utdelande företaget. Det kan finnas företag som även i frånvaro av skattemässiga skäl väljer att genomföra inlösenförfaranden, men bedömningen är att det endast kommer att röra sig om enstaka fall. Dessa företag behöver sätta sig in i de nya reglerna. De ökade kostnader detta ger upphov till bedöms vara begränsade och ska ses mot bakgrund av att det är frivilligt att genomföra värdeöverföring med inlösenaktier. *Näringslivets Regelnämnd NNR* efterfrågar en beskrivning av de administrativa kostnaderna för att lämna två kontrolluppgifter, en vid tilldelningen och en vid inlösen (se avsnitt 7). I detta sammanhang är det värt att notera att om ett inlösenförfarande genomförs och två kontrolluppgifter ska lämnas kommer detta i de flesta fall att göras av värdepapperscentral eller godkänd förvaltare. Sådana företag har rutiner att lämna kontrolluppgifter, vilket begränsar ökningen av de administrativa kostnaderna. Därtill är bedömningen att värdeöverföring med inlösenförfarande kommer att minska till förmån för kontant utdelning vilket också begränsar ökningen.

Om ett inlösenförfarande genomförs i ett bolag som inte är ett avstämningsbolag är det bolaget som ansvarar för innehållandet och inbetalningen av kupongskatten. Beskattningstidpunkten för inlösenaktier föreslås flyttas till utdelningstillfället. Vid denna tidpunkt finns det ingen monetär betalning som kupongskatten kan innehållas ifrån, utan den uppkommer i normala fall först när aktierna löses in eller när den skattskyldige avyttrar dem. Tiden mellan utdelningstillfället och inlösendagen uppgår i normalfallet dock endast till ca två till fyra veckor. Eftersom inbetalningen av kupongskatten inte behöver ske förrän inom fyra månader från

utdelningstillfället, kommer det därför i normala fall att finnas monetära medel som det utdelande bolaget kan hålla inne och använda för att betala kupongskatten inom utsatt tid. Om det behövs kan det utdelande bolaget reglera det fordringsförhållande som uppstår vid tilldelningen av inlösenaktierna med den skattskyldige. Därigenom säkerställs att det utdelande bolaget erhåller medel motsvarande den skatt som ska betalas in till staten inom den tid som betalningen ska göras.

Om ett inlösenförfarande genomförs i ett avstämningsbolag är det värdepapperscentral eller godkänd förvaltare som ansvarar för innehållandet och inbetalningen av kupongskatten. Inte heller i dessa fall bedöms det uppstå några andra problem med hanteringen som inte redan föreligger vid sakutdelning i dag.

Konsekvenser för företag som är aktieägare

När det inte längre finns några skattemässiga skäl att använda ett inlösenförfarande för att föra över medel till aktieägarna bedöms antalet sådana förfaranden minska till förmån för kontant utdelning. Det innebär att juridiska personer i egenskap av aktieägare i större utsträckning än i dag bedöms få kontant utdelning. Företagen bör ha kunskap och rutiner för att hantera kontant utdelning och de administrativa kostnaderna bedöms vara oförändrade.

Företag som även efter förslaget erhåller inlösenaktier behöver sätta sig in i och anpassa sig till de nya skattereglerna. I promemorian görs bedömningen att de administrativa kostnaderna kan uppgå till ca 81 000 kronor. Bedömningen är dock att de nya skattereglerna enbart kommer att tillämpas i enstaka fall, vilket begränsar ökningen av de administrativa kostnaderna.

Den föreslagna ändringen kan antas minska de administrativa kostnaderna för begränsat skattskyldiga eftersom färre skattskyldiga behöver ansöka om återbetalning av kupongskatt avseende anskaffningsvärdet av aktierna.

Förslaget innebär att investmentföretag som erhåller inlösenaktier ska ta upp detta som utdelning, vilket innebär att inlösenbeloppet blir skattepliktigt för investmentföretaget. Hur detta påverkar investmentföretagens sammantagna beskattning diskuteras i avsnitt 9.2.

De administrativa kostnaderna för investmentföretagen till följd av förslaget är troligen försumbara eftersom dessa företag redan i dag är ålagda att redovisa utdelning till beskattning.

Konsekvenser för onoterade företag

Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA) anser att effekterna för onoterade företag måste belysas. Som utgångspunkt gäller dock att förslaget inte gör skillnad på inlösenaktier som ges ut av noterade respektive onoterade företag. Värdet av inlösenaktier ska tas upp som utdelning även om de avser ett onoterat företag.

Det finns emellertid skillnader mellan avstämningsbolag och kupongbolag när det gäller hanteringen av kupongskatt. Vid utdelning som lämnas av avstämningsbolag är det som utgångspunkt värdepapperscentral som är

skyldigt att innehålla kupongskatt, se 7 och 8 §§ kupongskattelagen (1970:624), förkortad KupL. Vid utdelning från kupongbolag är det i stället det utdelande bolaget som är skyldigt att innehålla, redovisa och betala in kupongskatt, 15 § KupL. Denna skillnad i hantering finns redan i dag. Med beaktande av att inlösenaktier i onoterade bolag inte enkelt kan avyttras på marknaden torde onoterade bolag som har aktieägare som är begränsat skattskyldiga redan i dag vara tvungna att redovisa kupongskatt när inlösenaktierna löses in. Hanteringskostnaderna borde därför inte öka för onoterade företag på grund av förslaget.

När det gäller avsaknaden av utbetalning att innehålla kupongskatt ifrån bör onoterade bolag som själva ska innehålla och redovisa kupongskatt ha en fördel i förhållande till värdepapperscentral och förvaltare. Ett onoterat bolag överför inlösenaktier till aktieägarna utan inblandning av mellanhänder. Det bör därför finnas goda förutsättningar att avtalsvägen reglera ansvaret för kupongskatten direkt mellan utdelande bolag och de aktieägare som är begränsat skattskyldiga. Rimligen bör bolaget åtminstone kunna tillförsäkra sig en rätt att innehålla kupongskatt från den utbetalning som sker vid inlösentidpunkten. Med hänsyn till att kupongskatt inte behöver redovisas förrän fyra månader efter utdelningstillfället, se 15 § KupL, bör utdelande bolag löpa liten risk att behöva ligga ute med inbetalad kupongskatt för aktieägarnas räkning.

9.6 Konsekvenser för stiftelser

Skatteverket har i promemorian belyst att förslaget kan få effekter för inskränkt skattskyldiga stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund. Den inskränkta skattskyldigheten innebär att dessa subjekt inte är skattskyldiga för kapitalinkomster, dvs. varken utdelning eller kapitalvinster ska tas upp till beskattning. Det förhållande att tilldelning av inlösenaktier ska tas upp som utdelning i vissa fall får alltså ingen påverkan på själva beskattningen av de inskränkt skattskyldiga subjekten. Inkomsten är skattefri såväl i dag som efter ändringen.

Förslaget kan dock få konsekvenser för inskränkt skattskyldiga stiftelsers, ideella föreningars och registrerade trossamfunds möjligheter att fortsätta att vara inskränkt skattskyldiga. Ett av kraven för att upprätthålla denna status, det s.k. fullföljdskravet, innebär att subjektet under beskattningsåret i skälig omfattning ska använda sina intäkter för ett eller flera allmännyttiga ändamål, 7 kap. 6 § IL. Kapitalvinster ska inte beaktas vid beräkningen men det ska däremot utdelning, 7 kap. 7 § IL. Eftersom förslaget innebär att vissa former av inlösen- och återköpsförfaranden som kan anses motsvara kontant utdelning nu ska behandlas som utdelning i stället för kapitalvinst, kan förutsättningarna för att uppfylla fullföljdskravet ändras.

Omständigheterna har påtalats av *Föreningen Stiftelser i Samverkan* som uppger att det är mycket vanligt att avkastningsstiftelser bara får använda löpande avkastning, som utdelningar och räntor, för att främja sina allmännyttiga ändamål. Den föreslagna omklassificeringen av vissa kapitalvinster till utdelning kan därför på ett ingripande sätt påverka dessa stiftelsers skattemässiga situation. Belopp som tidigare inte kunnat delas

ut måste nu delas ut för att stiftelsen ska fortsätta att vara inskränkt skattskyldig. Framflyttande av beskattningstidpunkten kan få betydelse för möjligheterna att uppfylla fullföljdskravet, eftersom det inte finns några pengar vid den tidpunkten.

Konsekvenserna för inskränkt skattskyldiga subjekt bör inte överdrivas. Om berörda bolag fortsätter att berika aktieägarna genom inlösenförfaranden innebär det att inkomster som tidigare utgjort kapitalvinst nu ska behandlas som utdelning. En mer sannolik konsekvens av förslaget är dock att de inlösenförfaranden som har genomförts som ett alternativ till kontant utdelning helt kommer att upphöra. Båda dessa konsekvenser medför att stiftelser och andra inskränkt skattskyldiga måste använda en större del av sina intäkter till allmännyttigt ändamål, vilket från ett samhällsperspektiv inte kan anses som negativt.

Ett liknande resonemang kan föras angående invändningen om likviditetsbrist. När de skattemässiga skillnaderna mellan kontant utdelning och automatisk inlösen nu undanröjs bör det från bolagens sida vara rationellt att gå tillbaka till att berika aktieägarna genom kontant utdelning. Någon skillnad mellan beskattningstidpunkten och utbetalningstidpunkten uppkommer då inte. Även om det i enskilda fall finns skäl att genomföra ett inlösenförfarande är bedömningen att den normalt mycket korta tid som förflyter mellan tilldelning av inlösenaktier och själva inlösentidpunkten inte bör påverka bedömningen av fullföljdskravet. Det gäller särskilt eftersom reglerna möjliggör att hänsyn tas till hur intäkterna sammantaget används under flera beskattningsår, 7 kap. 6 § första stycket IL.

9.7 Konsekvenser för den ekonomiska jämställdheten och inkomstfördelningen

Vid utgången av 2021 var 1,3 miljoner av de svenska personer som ägde aktier män och ca 900 000 var kvinnor. Det innebär att drygt sex av tio aktieägare är män. Fördelningen har varit i det närmaste oförändrad under de senaste tio åren. Vid utgången av samma år ägde männen ca 70 procent av marknadsvärdet och kvinnorna 30 procent.

Den effektiva skatten för obegränsat skattskyldiga personer ökar något med förslaget eftersom det vid utdelningsbeskattning inte är möjligt att göra avdrag för omkostnadsbelopp eller kvitta den kapitalvinst som inlösenförfarandet genererar mot en eventuell kapitalförlust. Eftersom fler män än kvinnor äger aktier, och mäns ägande står för en större del av marknadsvärdet, påverkar detta män mer än kvinnor. Eftersom den offentligfinansiella effekten dock är i det närmaste noll bedöms effekten på den ekonomiska jämställdheten också vara i det närmaste noll.

Könsfördelningen bland de utländska ägarna på svensk marknadsplats är okänd. Eftersom begränsat skattskyldiga normalt inte är folkbokförda i Sverige påverkar förslaget inte den ekonomiska jämställdheten i Sverige.

9.8 Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

För Skatteverket innebär förslaget avseende inlösen en förenkling av hanteringen av inlösenförfaranden med inlösenaktier, eftersom Skatteverket inte behöver utfärda allmänna råd om fördelningen av omkostnadsbeloppet mellan ursprungliga aktier respektive inlösenaktier. Även förslaget om att det är inlösenbeloppet som ska tas upp som utdelning bör underlätta hanteringen för Skatteverket som kan antas få färre frågor om värderingen jämfört med om inlösenaktiens marknadsvärde skulle ha tagits upp.

För Skatteverket innebär förslagen att vissa webbtjänster behöver uppdateras. De tillkommande kostnaderna om ca 350 000 kronor kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslagen bedöms inte medföra några konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

9.9 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Några remissinstanser, bl.a. *Näringslivets Skattedelegation* och *Juridiska fakulteten vid Lunds universitet*, har påpekat potentiella EU-rättsliga problem med promemorians förslag. Förslagen i detta utkast till lagrådsremiss skiljer sig från förslagen i promemorian. I vissa särskilda delar kan följande anföras.

Skillnaden i beskattningstidpunkt vid uttag av kupongskatt och inkomstskatt när det gäller utdelning från avstämningsbolag befarade vissa remissinstanser skulle innebära att skatt togs ut på olika belopp eftersom det var olika värderingstidpunkter. Den skillnaden har i förslaget undanröjts genom att sådana inlösenaktier som ska beskattas som utdelning ska tas upp i inkomstslaget kapital med ett belopp som motsvarar inlösenbeloppet. Underlaget för kupongskatt ska beräknas på samma sätt. Det finns således ingen risk för att kupongskatt för begränsat skattskyldiga tas ut på ett högre underlag än vad som gäller utdelningsbeskattningen för obegränsat skattskyldiga.

En annan omständighet som har lyfts fram av vissa remissinstanser som EU-rättsligt problematisk är att begränsat skattskyldiga inte betalar skatt på kapitalvinst i Sverige och att den beräkningen därför inte kan ha en utjämnande funktion i förhållande till utdelningsbeskattningen. Genom att förslaget nu är begränsat till inlösenaktier vars inlösenbelopp är bestämt vid utdelningstillfället är bedömningen att de största problemen har undanröjts. Det kan uppkomma en viss skillnad om en begränsat skattskyldig avyttrar inlösenaktien innan inlösendagen för ett belopp som understiger inlösenbeloppet. Med hänsyn till den korta handelsperioden är dock bedömningen att dessa effekter är försumbara.

Bedömningen är att de nu presenterade förslagen inte medför några konflikter med EU:s primär- eller sekundärrätt.

9.10 Förslagets konsekvenser i övrigt

Förslaget bedöms inte få några konsekvenser för sysselsättningen, inkomstfördelningen eller miljön.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

2 § I denna lag förstås med

AIF-förvaltare: juridisk person som är AIF-förvaltare enligt 1 kap. 3 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

avstämningsbolag: aktiebolag som är avstämningsbolag enligt 1 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551),

egen aktie: aktie som innehas av bolaget självt,

fondbolag: aktiebolag som driver fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

förvaltningsbolag: ett utländskt företag som förvaltar en värdepappersfond i Sverige,

förvaringsinstitut: ett företag som är förvaringsinstitut enligt 1 kap. 1 § första stycket 15 lagen om värdepappersfonder eller 9 kap. 4, 5 eller 7 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

inlösenaktie: aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärfvas av aktiebolaget för en viss ersättning,

utdelningstillfälle: för avstämningsbolag den i 4 kap. 39 eller 46 § aktiebolagslagen avsedda dagen för avstämmning och för andra aktiebolag liksom i fråga om värdepappersfond eller specialfond den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning,

utdelningsberättigad: den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället,

värdepapperscentral: detsamma som i 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

Med utdelning avses även

1. återbetalning till aktieägarna vid minskning av aktiekapitalet eller reservfonden enligt 20 kap. 1 § första stycket 3 eller 35 § 3 aktiebolagslagen *om inte annat anges i tredje stycket,*

2. utskiftning vid bolagets likvidation enligt 25 kap. 38 § aktiebolagslagen,

3. utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag *om inte annat anges i tredje stycket,*

4. utbetalning av fusionsvederlag till aktieägare enligt 23 kap. 26 § aktiebolagslagen till den del vederlaget utgörs av annat än aktier i det övertagande bolaget,

5. utbetalning av fusionsvederlag till andelsägare enligt 8 kap. 14 § lagen om värdepappersfonder eller 12 kap. 16 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder till den del vederlaget utgörs av annat än andelar i den övertagande fonden,

6. utbetalning av delningsvederlag till aktieägare enligt 24 kap. 28 § aktiebolagslagen som avser

a) delning enligt 24 kap. 1 § andra stycket samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än aktier i de övertagande bolagen, eller

b) delning enligt 24 kap. 1 § tredje stycket 1 samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än ersättning som enligt 42 kap. 16 b § inkomstskattelagen (1999:1229) inte ska tas upp, och

7. tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier eller förvärvar egna aktier och tilldelningen inte är av sådant slag som anges i tredje stycket 2.

Med utdelning avses dock inte

1. en återbetalning eller utbetalning enligt andra stycket 1 eller 3 som görs när inlösenaktier löses in eller förvärvas, om tilldelningen av de inlösenaktier som löses in eller förvärvas anses som utdelning enligt andra stycket 7, eller

2. en tilldelning av inlösenaktier enligt andra stycket 7 som görs i utbyte mot aktier i bolaget.

Kupongskatt på sådan utdelning som avses i andra stycket 7 ska tas ut på den ersättning som ska betalas till aktieägarna när inlösenaktierna löses in eller förvärvas av bolaget.

I paragrafen finns definitioner av vissa ord och uttryck som används i kupongskattelagen.

I *första stycket* införs en ny definition av ordet inlösenaktie som gäller vid tillämpning av lagen. Med inlösenaktie avses en aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärvas av aktiebolaget för en viss ersättning. Bestämmelsen motsvarar den som föreslås i den nya 42 kap. 17 a § fjärde stycket inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

Det införs även en hänvisning till 4 kap. 46 § aktiebolagslagen (2005:551), förkortad ABL, i definitionen av utdelningstillfälle. Hänvisningen får till följd att den avstämningsdag som bestäms vid en aktiesplit kan anses som utdelningstillfället för en sådan tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna som avses i andra stycket 7.

Vad som utgörs utdelning finns inte definierat i skattelagstiftningen men har i praxis tolkats enligt reglerna i aktiebolagslagen. Med utdelning avses inte bara utdelningar i pengar utan även överföring av annan egendom. I princip ska alla förmåner som en aktieägare erhåller från bolaget helt eller delvis utan motprestation beskattas som utdelning (se RÅ 1952 ref. 39 och SOU 1999:79 s. 55). I *andra stycket* anges vad som också ska avses med utdelning i kupongskattelagens mening. Merparten av punkterna avser utbetalningar som beskattas som kapitalvinst för obegränsat skattskyldiga.

Ändringarna i *andra stycket 1 och 3* innebär att sådana återbetalningar och utbetalningar som avses i punkterna bara ska anses som utdelning enligt kupongskattelagen om det inte tidigare har tagits ut kupongskatt vid en tilldelning av inlösenaktier till aktieägaren. I ett sådant fall anses återbetalningen eller utbetalningen inte som en utdelning i lagens mening, se tredje stycket 1.

I *andra stycket 7*, som är ny, anges att som utdelning i kupongskattelagens mening avses tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier eller förvärvar egna aktier. Kupongskatt ska därmed tas ut på värdet av sådana inlösenaktier. Lydelsen motsvarar den som nu föreslås i den nya 42 kap. 17 a § första stycket IL.

I det nya *tredje stycket* finns bestämmelser om vad som inte ska anses som utdelning enligt lagen. Enligt *första punkten* ska en återbetalning eller

utbetalning enligt andra stycket 1 eller 3 som görs när inlösenaktier löses in eller förvärvas inte anses som utdelning, om tilldelningen av de inlösenaktier som löses in eller förvärvas anses som utdelning enligt andra stycket 7. Innebörden är således att om kupongskatt har betalats på inlösenbeloppet redan när aktieägaren fick inlösenaktien ska kupongskatt inte tas ut igen på den betalning som erhålls vid inlösentillfället. Av *andra punkten* framgår att en tilldelning av inlösenaktier enligt andra stycket 7 som görs i utbyte mot aktier i bolaget inte heller ska anses som utdelning. Det innebär att kupongskatt inte ska betalas på inlösenbeloppet när inlösenaktierna tilldelas aktieägaren på grund av att denne byter in befintliga aktier i bolaget. Vad som avses med inlösenrätt framgår av avsnitt 5.1.

Av det nya *fjärde stycket* framgår att kupongskatt på sådan utdelning som avses i andra stycket 7 ska tas ut på den ersättning som ska betalas till aktieägarna när inlösenaktierna löses in eller förvärvas av bolaget. Kupongskatt ska således beräknas på inlösenbeloppet, även om marknadsvärdet på den erhållna inlösenaktien skulle vara högre eller lägre vid utdelningstillfället. Bestämmelserna motsvarar den som nu föreslås i den nya 42 kap. 17 a § andra stycket IL.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2 och 6.3.

27 § Har i annat fall än som avses i 9 eller 16 § kupongskatt innehållits för någon som inte varit skattskyldig eller har kupongskatt innehållits med högre belopp än vad som ska betalas enligt avtal för undvikande av dubbelbeskattning, har den utdelningsberättigade rätt till återbetalning av vad som innehållits för mycket.

Rätt till återbetalning föreligger även

– om aktie förlorat sitt värde till följd av att bolaget upplösts genom likvidation inom två år efter det att sådan utbetalning som avses i 2 § andra stycket 2 blivit tillgänglig för lyftning,

– vid återbetalning till aktieägare enligt aktiebolagslagen (2005:551) i samband med minskning av aktiekapitalet som genomförts med indragning av aktier, *om återbetalningen anses som utdelning enligt 2 § andra stycket 1*, och

– vid utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvs erbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag *om utbetalningen anses som utdelning enligt 2 § andra stycket 3*.

Underlaget för kupongskatten ska i de fall som avses i andra stycket beräknas på ett belopp som svarar mot skillnaden mellan utbetalningen till aktieägaren och dennes anskaffningskostnad för aktierna. Har aktierna förvärvats som fusionsvederlag eller delningsvederlag ska som anskaffningskostnad för aktierna anses den anskaffningskostnad som aktieägaren hade för aktierna i det överlåtande aktiebolaget. För marknadsnoterade aktier får anskaffningskostnaden i stället bestämmas till 20 procent av utbetalningen.

Ansökan om återbetalning ska göras skriftligen hos Skatteverket senast vid utgången av femte kalenderåret efter utdelningstillfället.

Tillsammans med ansökan ska det lämnas ett intyg eller annan utredning om att kupongskatt innehållits för sökanden liksom utredning som styrker att sökanden inte är skattskyldig.

Beslut rörande återbetalning får anstå intill dess fråga om skattskyldighet för utdelningen enligt inkomstskattelagen (1999:1229) slutligen prövats.

Föreligger de förutsättningar för återbetalning som anges i första stycket först sedan förvaltningsrätt, kammarrätt eller Högsta förvaltningsdomstolen meddelat beslut angående utdelningsbeloppet eller efter det att utdelningsberättigad efterbeskattats för detsamma, kan ansökan om återbetalning göras hos Skatteverket senast inom ett år efter det beslutet meddelades eller efterbeskattningen skedde.

Är den som har rätt till återbetalning av kupongskatt skyldig att betala skatt enligt denna lag eller skatteförfarandelagen (2011:1244), gäller 64 kap. samt 71 kap. 2 § första stycket och 3 § skatteförfarandelagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om återbetalning av kupongskatt i vissa fall.

Ändringarna i *andra stycket* innebär att det för rätt till återbetalning av kupongskatt vid inlösen och förvärv av egna aktier krävs att betalningen till aktieägaren anses som utdelning enligt 2 § andra stycket 1 eller 3. Om kupongskatt ska betalas vid tilldelning av inlösenaktier enligt 2 § andra stycket 7 uppkommer det ingen rätt till återbetalning. I ett sådant fall är utbetalningen till aktieägaren när inlösenaktien löses in eller förvärvas av bolaget inte att anse som utdelning enligt lagen varför det inte heller då uppkommer någon rätt till återbetalning. För att återbetalning ska aktualiseras vid inlösen och förvärv av egna aktier krävs således att kupongskatt inte tagits ut när inlösenaktier tilldelades aktieägarna, t.ex. när den skattskyldige förvärvat inlösenaktier på marknaden eller vid inlösenförfaranden som innebär att inlösenrätter och befintliga aktier byts ut mot inlösenaktier. Att återbetalningen uppgår till den kupongskatt som belöper på anskaffningskostnaden följer av tredje stycket.

Vad som avses med inlösenaktie framgår av 2 § första stycket och med inlösenrätt av avsnitt 5.1.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

10.2 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

24 kap.

5 § I inkomstslaget näringsverksamhet tillämpas bestämmelserna i inkomstslaget kapital om

- utnyttjande av företrädesrätt till teckning av vinstandelslån eller kapitalandelslån i 42 kap. 15 §,
- utdelning av andelar i dotterbolag i 42 kap. 16 §,
- utbetalningar vid minskning av aktiekapital, bunden överkursfond eller reservfond och liknande förfaranden i 42 kap. 17 §,
- *tilldelning av inlösenaktier i 42 kap. 17 a §,*
- utskiftning från ideella föreningar i 42 kap. 18 §,
- utskiftning och utbetalning från ekonomiska föreningar i 42 kap. 19–21 §§,
- emission i ekonomiska föreningar i 42 kap. 21 a §,
- utdelning från i utlandet delägarbeskattade juridiska personer och från utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster i 42 kap. 22 §,
- utdelning och utskiftning från dödsbon efter personer som var begränsat skattskyldiga vid dödsfallet i 42 kap. 23 §,
- skattetillgodohavanden i 42 kap. 24 §,
- spel i 42 kap. 25 §, och
- schablonintäkt i 42 kap. 43 §.

I paragrafen anges vilka bestämmelser i inkomstslaget kapital som också ska tillämpas i inkomstslaget näringsverksamhet. Ändringen innebär att den nya paragrafen 42 kap. 17 a § om tilldelning av inlösenaktier läggs till

uppräknningen. Därmed ska även aktieägare som är företag ta upp erhållna inlösenaktier som utdelning om villkoren i nämnda paragraf är uppfyllda.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

42 kap.

17 a § Som utdelning behandlas tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i samband med att ett aktiebolag

– minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier, eller

– förvärvar egna aktier.

Första stycket gäller dock inte en sådan tilldelning av inlösenaktier som görs i utbyte mot aktier i bolaget.

Värdet av en inlösenaktie ska anses vara den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärvas av bolaget.

Med inlösenaktie avses en aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärvas av aktiebolaget för en viss ersättning.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i vissa fall ska behandlas som utdelning.

Av första stycket framgår att tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna ska behandlas som utdelning i två fall. Det gäller dels i samband med att ett aktiebolag minskar aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier, dels i samband med att bolaget förvärvar egna aktier. Eftersom sådana tilldelningar av inlösenaktier ska behandlas som utdelning ska de tas upp av den som har rätt till utdelningen när den kan disponeras, 12 §. Inlösenaktien kan disponeras när den registreras på aktieägarens konto, depå eller motsvarande. Stycket har utformats med ledning av 17 § första stycket där utbetalningar i samband med motsvarande förfaranden utan indragning av aktier regleras.

Minskning av den bundna överkursfonden eller reservfonden genomförs inte med indragning av aktier. Dessa former av värdeöverföring nämns därför inte i denna paragraf, till skillnad från i 17 §.

Inlösenaktier kan tilldelas aktieägarna på olika sätt. Det kan ske t.ex. genom en aktiesplit eller en nyemission. Skälen för tilldelningen eller hur den benämns har ingen betydelse för beskattningen. En inlösenaktie som förvärvas på marknaden eller direkt från någon annan än bolaget ska inte behandlas som utdelning för förvärvaren eftersom denne då inte tilldelats inlösenaktierna.

Vad som avses med inlösenaktie anges i fjärde stycket. Vad som avses med inlösenrätt framgår av avsnitt 5.1.

Av andra stycket framgår att en tilldelning av inlösenaktier till aktieägarna i utbyte mot aktier i bolaget inte ska behandlas som utdelning. Inlösenaktier som erhålls i utbyte mot inlösenrätter och befintliga aktier ska således även fortsättningsvis beskattas inom kapitalvinstsystemet.

I tredje stycket anges att värdet av en inlösenaktie ska anses vara den ersättning som ska betalas till aktieägarna när aktien löses in eller förvärvas av bolaget. Det innebär att det är inlösenbeloppet som ska tas upp som utdelning. Att det utdelningsbeskattade beloppet också blir inlösenaktiens anskaffningsutgift framgår av 48 kap. 10 §.

Fjärde stycket innehåller en förklaring av vad som avses med inlösenaktie. Ordet används inte sedan tidigare i inkomstskattelagen. Med

inlösenaktie avses en aktie som utan valmöjlighet för aktieägaren ska lösas in eller förvärvas av aktiebolaget för en viss ersättning. Det ska alltså vara fråga om en aktie, inte någon annan typ av finansiellt instrument, som ska lösas in eller förvärvas automatiskt av aktiebolaget, utan krav på någon insats av aktieägarna. Inlösenaktierna ska lösas in eller förvärvas av bolaget, dvs. de ska användas för bolagshändelserna minskning av aktiekapitalet m.m. för återbetalning till aktieägarna med indragning av aktier (20 kap. 9 § ABL) eller förvärv av egna aktier (19 kap. ABL). Vilket slags ersättning (kontanter eller andra tillgångar) som ska betalas ut och dess storlek ska vara bestämt vid tidpunkten för tilldelningen.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2 och 4.3.

48 kap.

10 § För en inlösenaktie som förvärvas genom en sådan tilldelning som behandlas som utdelning enligt 42 kap. 17 a § är anskaffningsutgiften det belopp som ska tas upp som utdelning.

Den nya paragrafen innehåller bestämmelser om anskaffningsutgiften för inlösenaktie som ska tas upp som utdelning enligt 42 kap. 17 a §. Anskaffningsutgiften ska för en sådan aktie utgöras av det belopp som tas upp som utdelning, dvs. den ersättning som betalas ut på inlösendagen (42 kap. 17 a § andra stycket).

Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Sammanfattning av Skatteverkets promemoria Ändrad beskattning vid inlösen- och återköpsförfaranden

Skatteverket föreslår i denna promemoria att inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter som tilldelas i inlösen- och återköpsförfaranden behandlas som utdelning vid tilldelningen. Förslaget ska gälla både obegränsat och begränsat skattskyldiga personer. Begränsat skattskyldiga personer kan i och med förslaget inte längre undgå kupongskatt genom att avyttra inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter. De skattemässiga skillnaderna mellan kontant utdelning, inlösen- och återköpsförfaranden undanröjs därmed.

Inlösen och återköp som sker utan att inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter tilldelas omfattas inte av förslagen i denna promemoria.

För att inköpsrätter ska behandlas på samma sätt som inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter, föreslås att även inköpsrätter behandlas som utdelning vid tilldelningen.

Anskaffningsutgiften för sådana inlösenaktier, inlösenrätter, säljrätter och inköpsrätter som har tilldelats motsvarar det belopp som ska tas upp som utdelning.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹

dels att 24 kap. 5 § och 48 kap. 13 § samt rubrik närmast före 48 kap. 13 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 42 kap. 17 a § och 48 kap. 13 a §, och närmast före 42 kap. 17 a § och 48 kap. 13 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 kap. 5 §²

I inkomstslaget näringsverksamhet tillämpas bestämmelserna i inkomstslaget kapital om

– utnyttjande av företrädesrätt till teckning av vinstandelslån eller kapitalandelslån i 42 kap. 15 §,

– utdelning av andelar i dotterbolag i 42 kap. 16 §,

– utbetalningar vid minskning av aktiekapital, bunden överkursfond eller reservfond och liknande förfaranden i 42 kap. 17 §,

– tilldelning av inlösenaktier och liknande rätter i 42 kap. 17 a §,

– utskiftning från ideella föreningar i 42 kap. 18 §,

– utskiftning och utbetalning från ekonomiska föreningar i 42 kap. 19–21 §§,

– emission i ekonomiska föreningar i 42 kap. 21 a §,

– utdelning från i utlandet delägarbeskattade juridiska personer och från utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster i 42 kap. 22 §,

– utdelning och utskiftning från dödsbon efter personer som var begränsat skattskyldiga vid dödsfallet i 42 kap. 23 §,

– skattetillgodohavanden i 42 kap. 24 §,

– spel i 42 kap. 25 §, och

– schablonintäkt i 42 kap. 43 §.

42 kap.

Tilldelning av inlösenaktier och liknande rätter

17 a §

Inlösenaktier, inlösenrätter, säljrätter, inköpsrätter och andra

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2020:990.

liknande tillgångar som tilldelas på grund av ett aktieinnehav behandlas som utdelning vid tilldelningen. Med inlösenaktie avses dock inte sådan inlösenaktie som erhålls i utbyte mot inlösenrätt under ett inlösenförfarande.

48 kap.

Teckningsrätter, fondaktierätter, inlösenrätter och säljrätter **Teckningsrätter och fondaktierätter**

13 §

För teckningsrätter och fondaktierätter, *samt inlösenrätter och säljrätter som avses i 2 §*, som grundas på aktieinnehav i bolaget, är anskaffningsutgiften noll.

För teckningsrätter och fondaktierätter som grundas på aktieinnehav i bolaget, är anskaffningsutgiften noll.

Detsamma gäller teckningsrätter och fondaktierätter som grundas på innehav av en konvertibel eller en liknande rätt till förvärv av aktier i bolaget, om innehavaren vid tilldelningen av aktier likställs med en aktieägare.

Inlösenaktier och liknande rätter

13 a §

För sådana tillgångar som behandlas som utdelning vid tilldelningen enligt 42 kap. 17 a § är anskaffningsutgiften det belopp som ska tas upp som utdelning.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
 2. Lagen tillämpas första gången på inlösenaktier, inlösenrätter, säljrätter, inköpsrätter och andra liknande tillgångar som tilldelas efter den 31 december 2022.

Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Härigenom föreskrivs i fråga om kupongskattelagen (1970:624)¹ att 2 och 27 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

I denna lag förstås med

AIF-förvaltare: juridisk person som är AIF-förvaltare enligt 1 kap. 3 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, avstämningsbolag: aktiebolag som är avstämningsbolag enligt 1 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551),

egen aktie: aktie som innehas av bolaget självt,

fondbolag: aktiebolag som driver fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

förvaltningsbolag: ett utländskt företag som förvaltar en värdepappersfond i Sverige,

förvaringsinstitut: ett företag som är förvaringsinstitut enligt 1 kap. 1 § första stycket 15 lagen om värdepappersfonder eller 9 kap. 4, 5 eller 7 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

utdelningstillfälle: för avstämningsbolag den i 4 kap. 39 § aktiebolagslagen avsedda dagen för avstämmning och för andra aktiebolag liksom i fråga om värdepappersfond eller specialfond den dag då utdelningen blir tillgänglig för lyftning,

utdelningsberättigad: den som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället,

värdepapperscentral: detsamma som i 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

Med utdelning avses även

1. återbetalning till aktieägarna vid minskning av aktiekapitalet eller reservfonden enligt 20 kap. 1 § första stycket 3 eller 35 § 3 aktiebolagslagen,

1. återbetalning till aktieägarna vid minskning av aktiekapitalet eller reservfonden enligt 20 kap. 1 § första stycket 3 eller 35 § 3 aktiebolagslagen, *om återbetalning görs utan att inlösenaktier eller inlösenrätter tilldelats,*

2. utskiftning vid bolagets likvidation enligt 25 kap. 38 § aktiebolagslagen,

3. utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag,

3. utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag,

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:996.

² Senaste lydelse 2016:52.

4. utbetalning av fusionsvederlag till aktieägare enligt 23 kap. 26 § aktiebolagslagen till den del vederlaget utgörs av annat än aktier i det övertagande bolaget,

5. utbetalning av fusionsvederlag till andelsägare enligt 8 kap. 14 § lagen om värdepappersfonder eller 12 kap. 16 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder till den del vederlaget utgörs av annat än andelar i den övertagande fonden, och

6. utbetalning av delningsvederlag till aktieägare enligt 24 kap. 28 § aktiebolagslagen som avser

a) delning enligt 24 kap. 1 § andra stycket 1 samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än aktier i de övertagande bolagen, eller

b) delning enligt 24 kap. 1 § andra stycket 2 samma lag till den del vederlaget utgörs av annat än ersättning som enligt 42 kap. 16 b § inkomstskattelagen (1999:1229) inte ska tas upp.

27 §³

Har i annat fall än som avses i 9 eller 16 § kupongskatt innehållits för någon som inte varit skattskyldig eller har kupongskatt innehållits med högre belopp än vad som ska betalas enligt avtal för undvikande av dubbelbeskattning, har den utdelningsberättigade rätt till återbetalning av vad som innehållits för mycket.

Rätt till återbetalning föreligger även

– om aktie förlorat sitt värde till följd av att bolaget upplösts genom likvidation inom två år efter det att sådan utbetalning som avses i 2 § andra stycket 2 blivit tillgänglig för lyftning,

– vid återbetalning till aktieägare enligt aktiebolagslagen (2005:551) i samband med minskning av aktiekapitalet som genomförts med indragning av aktier, och

– vid återbetalning till aktieägare enligt aktiebolagslagen (2005:551) i samband med minskning av aktiekapitalet som genomförts med indragning av aktier, *om återbetalning görs utan att inlösenaktier eller inlösenrätter tilldelats,* och

– vid utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag.

– vid utbetalning till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier genom ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag, *om utbetalning görs utan att säljrätter tilldelats.*

Underlaget för kupongskatten ska i de fall som avses i andra stycket beräknas på ett belopp som svarar mot skillnaden mellan utbetalningen till aktieägaren och dennes anskaffningskostnad för aktierna. Har aktierna förvärvats som fusionsvederlag eller delningsvederlag ska som anskaffningskostnad för aktierna anses den anskaffningskostnad som aktieägaren hade för aktierna i det överlåtande aktiebolaget. För marknadsnoterade

aktier får anskaffningskostnaden i stället bestämmas till 20 procent av utbetalningen. Bilaga 2

Ansökan om återbetalning ska göras skriftligen hos Skatteverket senast vid utgången av femte kalenderåret efter utdelningstillfället.

Tillsammans med ansökan ska det lämnas ett intyg eller annan utredning om att kupongskatt innehållits för sökanden liksom utredning som styrker att sökanden inte är skattskyldig.

Beslut rörande återbetalning får anstå intill dess fråga om skattskyldighet för utdelningen enligt inkomstskattelagen (1999:1229) slutligen prövats.

Föreligger de förutsättningar för återbetalning som anges i första stycket först sedan förvaltningsrätt, kammarrätt eller Högsta förvaltningsdomstolen meddelat beslut angående utdelningsbeloppet eller efter det att utdelningsberättigad efterbeskattats för detsamma, kan ansökan om återbetalning göras hos Skatteverket senast inom ett år efter det beslutet meddelades eller efterbeskattningen skedde.

Är den som har rätt till återbetalning av kupongskatt skyldig att betala skatt enligt denna lag eller skatteförfarandelagen (2011:1244), gäller 64 kap. samt 71 kap. 2 § första stycket och 3 § skatteförfarandelagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

2. Lagen tillämpas första gången på inlösenaktier, inlösenrätter och säljrätter som tilldelas efter den 31 december 2022.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Bokföringsnämnden, Domstolsverket, Ekonomistyrningsverket, Euroclear Sweden AB, FAR, Finansbolagens Förening, Finansinspektionen, Fondbolagens Förening, Föreningen Svenskt Näringsliv, Förvaltningsrätten i Falun, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Kammarrätten i Sundsvall, Konjunkturinstitutet, Näringslivets Regelnämnd NNR, Näringslivets Skattedelegation, Regelrådet, Sparbankernas Riksförbund, Svenska Bankföreningen, Sveriges advokatsamfund och Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA).

Yttranden har även inkommit från Föreningen Stiftelser i Samverkan och Föreningen Svensk Värdepappersmarknad.

En remissinstans har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Handelshögskolan i Stockholm.